

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 80 petiti vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inserati petiti vrst & Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 14.—, za izvozništvo Din 25.—, Rokopisni se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 21-22, 21-23, 21-24, 21-25 in 21-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocanova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101, SLOVENJ GRADEC, Slomškova trg št. 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Bolgarija je sklenila pristopiti k trozvezji

Bolgarska vlada je obvestila sosedne države, da bo podpisala berlinski pakt — Tajna seja narodnega sobranja
Značilne avdiencije na dvoru in v zunanjem ministrstvu

Sofija, 1. marca. AA. (Stefani). Predsednik vlade Filov je odpotoval v Nemčijo, da podpisuje listino, s katero Bolgarija pristopa k trozvezji. Pred odhodom je predsednik vlade Filov predložil kralju Borisu obširno poročilo o mednarodnem položaju, ki se razvija na Balkanu in je predsednik seji vlade, na kateri so vsi ministri soglasno odobrili sklep Bolgarije, da formalno stopi na stran držav osi.

S svojim pristopom k trozvezji Bolgarija jasno opredeljuje svojo politiko prijateljstva in sodelovanja z Italijo in Nemčijo, ki mora kmalu dovesti do novega razvoja. Bolgarija želi pod modrim vodstvom svojega kralja aktivno sodelovati v novem evropskem redu. Pristop Bolgarije k trozvezji je nov in pomemben uspeh politike osi na evropskem jugovzhodu.

New York, 1. marca. s. (Ass. Press). Iz balkanskih prestolnic poročajo, da je bolgarska vlada uradno obvestila vlade vseh držav, ki meje na Bolgarijo, da bo podpisala pogodbo, s katero pristopa k berlinskemu paktu. Bolgarski ministrski predsednik Filov in zunanji minister Popov odpušjata na Dunaj, kjer bo pogodba podpisana.

V Berlinu so na odločilnih mestih večeraj odklanjali vsako informacijo o pristopu Bolgarije k osi. Izvedelo pa se je, da sta zunanji minister Ribbentrop in japonski veleposlanik Ošima večeraj popoldne skupaj odločevala iz Berchtesgadena, kjer je bil Ošima sprejet v nastopni avdienci pri kanclerju Hitlerju, na Dunaj, kamor sta dospela snoči. Njuno potovanje je v zvezi s podpisom pogodbe o pristopu Bolgarije k osi.

Sofija, 1. marca. e. (Europa Press). Predsednik vlade dr. Filov in zunanji minister dr. Popov sta bila snoči še v bolgarski prestolnici.

Angleški ultimatum

Bolgariji

Sofija, 1. marca. j. (Un. Pr.) Angleški veleposlanik Rendell je izročil bolgarski vladi ultimativno noto, v kateri izjavlja Anglija, da bo morala napovedati Bolgariji vojno, ako ne sprejme njenih pogojev.

Zivahna delavnost v Sofiji

Sofija, 1. marca. e. O izjavi, ki jo je predsednik podal angleški veleposlanik Rendell angleškim in ameriškim novinarjem, tukajšnji uradni krogi ne dajejo nobenega obvestila. Dosedaj se ni moglo niti izvedeti, ali je ta izjava vplivala na politični položaj v Bolgariji.

Narodno sobranje je imelo večeraj kratko tajno sejo, ki je bila neopredeljena prekinjena, ker je bila sklicana seja ministrskega sveta. Seja ministrskega sveta se je pričela ob 17., ob 19. pa je dr. Filov odšel na dvor, kjer je bil sprejet v avdienco pri kralju Borisu. Avdienca pri kralju je trajala 30 minut, po avdienci pa se je vrnil v ministrski svet in seja se je nadaljevala.

Sofija, 1. marca. AA. (Stefani). Večera je bila v Sofiji živahna diplomatska delavnost. Predsednik vlade Filov je sprejel poslanika Anglije in Italije.

Sofija, 1. marca. e. Kakor javljajo, je večeraj ruski poslanik Lavrentijev obiskal zunanje ministrstvo.

Turčija čaka

Ankara, 1. marca. s. (Reuter). V komentarju k razvoju dogodkov v Bolgariji je dejal snoči turški radio:

Bolgarija je že pokazala, da soglasja z nemškimi načrti. Treba je sedaj še počakati, kakšno stališče bo zavzela ruska vlada.

Turška vojska na bolgarski meji

Carigrad, 1. marca s. (Columbia B. S.) Izvedelo se je, da so Turki poslali te dni na bolgarsko mejo nova ojačenja vojske.

Angleško opozorilo in protest

Sofija, 1. marca. s. (Reuter). Angleški poslanik Rendell je večeraj obiskal ministrskega predsednika Filova. Poslanik je opozoril bolgarskega ministrskega predsednika, da smatra bolgarske mobilizacijske ukrepe v sedanjem času kot povsem neumestne in neutemeljene. Poslanik je nadalje protestiral proti aretaciji angleških novinarjev ter proti vpoklicu svojega bolgarskega sluga k vojakom. Oba protesta je bolgarska vlada upoštevala.

Aretirani angleški novinarji

Sofija, 1. marca. AA. Dodatno se je izvedelo, da so bili večeraj aretirani trije novinarji, med njimi tudi dopisnik »Timesa«, ostala dva pa sta tudi dopisnika angleških in ameriških listov.

Kdaj in kje je izginil angleški uradnik

Sofija, 1. marca s. (Tass) Associated Press javlja, da je po uradnih informacijah iz diplomatskih krogov uradnik oddelka za potne liste angleškega poslanstva v Sofiji Grenović izginil dne 24. februarja v trenutku, ko je na službenem potovanju iz Sofije v Carigrad prestopil bolgarsko turško mejo.

Berlin o revizionističnih težnjah na jugovzhodu

Berlin, 1. marca AA. (DNB) V tukajšnjih političnih krogih pravijo, da so revizionistične zahteve in revizionistična prizadevanja na jugovzhodu Evrope problem drugorazrednega pomena, če se upoštevajo, da gre danes v Evropi za velike stvari. Ta revizionizem ima vsekakor nego vlogi in bo v svojem času in v okviru splošne evropske preureditve na pameten in stalen način urejen.

Ruska revija o Jugoslaviji

Moskva, 1. marca (i.) Revija »Mirovoje bojazništvo i mirovaja politika« objavlja obširen članek o mednarodnem položaju, v katerem piše med drugim o berlinskem paktu in pravi:

Posebna točka sporazuma govori o tem, da se trojni pakt teh držav ne nanaša na Sovjetsko zvezo. Trojni pakt je očitno napravljen proti Zedinjenim državam.

Glede Jugoslavije piše revija naslednje: Jugoslavija se drži nevtralnosti in je tudi izjavila, da je pripravljena braniti svojo nevtralnost. Potrebno si je zapomniti, da Jugoslavija ni majhna država, temveč ima 16 milijonov prebivalcev. Njena vojska nikdar ni bila slaba in Jugoslavija ima ugodne možnosti za obrambo v primeru napada nanjo.

Pred odhodom iz Ankare

se je Eden dolgo razgovarjal z angleškim poslanikom v Moskvi, sestal pa se je tudi z jugoslovenskim poslanikom

Ankara, 1. marca. s. (Reuter) Pred svojim odhodom iz Ankare je imel snoči zunanji minister Eden dolg razgovor z angleškim veleposlanikom v Moskvi Crippsom. Domnevajo, da se je nanašal razgovor na stališče Rusije do balkanskih vprašanj. Opaženo je bilo tudi, da se je večeraj Eden ponovno sestal s sovjetskimi in jugoslovenskimi poslaniki v Ankari.

Ankara, 1. marca. s. (Reuter). Zunanji minister Eden in načelnik imperialnega generalnega štaba general Dill sta snoči z vlakom odpotovala iz Ankare. Pri slovesu se je zbrala zopet velika množica občanov.

Bolgarija je manjša od Jugoslavije, ima 6 milijonov prebivalcev, a njen položaj je bolj zapleten, ker je med Rumunijo, Grčijo in Turčijo in razen tega je tudi črnomorska država.

Japonski poslanik v Berlinu o ciljih trozveze

Berlin, 1. marca AA. (DNB) Novi japonski poslanik v Berlinu Ošima, ki velja kot največji pobornik trozveze, je napisal v listu »Berlin-Rom-Tokio« članek, v katerem pravi med drugim:

Vest o zaključitvi trozveze je povzročila med japonskim narodom veliko veselje, ker ta trozveza nima primere v zgodovini. Cilj trozveze je, da na svetu ustvari nov pozitivni red. Star red je bil proti prirodnim načelom. Bogata angloska moč je zatirala države, ki so bile uboge glede surovin. Anglosaške države so hotele obdržati tako stanje za večne čase. Mir, ki ga propagirajo anglosaške sile, ni nič drugega kakor krinka njihovih teženj, da bi obdržale status quo.

Japonski narod je pripravljen na velike žrtve, da bi dosegel cilj, ki si ga je bil postavil. Odločitev japonskega naroda glede tega je nespremenljiva. To odločitev je med drugim potrdil tudi cesar z odlokom, ki je bil objavljen v zvezi s trozvezo. Japonski narod bo v duhu tega cesarskega sklepa zbral vse sile in jih položil v boj, ki ga bo bil skupno z Italijo in Nemčijo.

Trozveza ni nastala čez noč. Ko je Japonska uvidela resnične namene anglosaških držav pri reševanju mandžurskega vprašanja, je Društvo narodov dala slovo. Italija in Nemčija sta pozneje sledile temu zgledu. Taka odločitev teh treh sil je nastala na podlagi istih izkustev in pogledov ter že sama na sebi predstavlja prvi začetek za poznejše skupno sodelovanje.

stva, ki je obema prirejela navdušene ovacije. Uradno poročilo ne pove, ker sta odpotovala.

London, 1. marca. AA. Reuter: Ankarški radio je objavil tole: Angleški zunanji minister Eden je sprejel zastopnika turškega tiska in jih je zaprosil, naj turškemu narodu sporoče njegovo in generala Dilla zahvalo za priprave sprejem.

General Dill in jaz, je izjavil Eden, sta ginja zaradi priprave sprejema, ki nam ga je turški narod povsod prirejal. Milim, da noben drugi sprejem ne bi mogel biti tako priročen, kakor je bil ta. Pripr-

čan sem, da ta sprejem dejansko predstavlja čustvovanje turškega naroda do Angležev, ki je polno simpatij.

Prav tako sem izredno vesel zaradi vsega tistega, kar sem videl v moderni Turčiji, ki je z velikim trudom poskrbela za svojo bodočnost. Iz Turčije bom odnesel s seboj najboljše in najgloblje vtise kakor o sestankih, ki sem jih imel s predsednikom turške republike, tako tudi o sestankih z zastopniki turške vlade in turškega naroda. Turčijo sem prvič obiskal leta 1929., sedaj pa sem naravnost presenečen zaradi napredka v zadnjih letih. Prav tako prostim vas novinarje, da turškemu tisku izrečete mojo zahvalo za sprejem, ki mi ga je priredil.

Crippsova misija

Moskva, 1. marca. e. V političnih krogih v Moskvi v zvezi s potovanjem Stafforda Crippsa v Ankaru pripominjajo, da je to potovanje postranskega političnega pomena. Stafford Cripps je imel sedaj priliko, da v Ankari z Edenom razpravlja o vseh

vprašanjih, ki so se v teku enega leta, odkar je v Moskvi, pojavila. Nedvomno je angleški zunanji minister želel izvedeti, kakšno stališče zavzema Moskva do Balkana kakor tudi do bližnjega vzhoda, ki sta sedaj središče svetovne pozornosti. Stališče sovjetske vlade je še vedno nejasno in v Moskvi se še naprej trudijo, da bi to nejasnost še bolj poudarili s svojim molkom.

Bliža se novo vojno razdobje

Carigrad, 1. marca. s. (Reuter) List »Akšam« piše k obisku zunanjega ministra Edena in generala Dilla: Kakor je veliko in iskreno naše veselje zaradi angleškega obiska, je enako važna ta obisk tudi zato, ker se novo razdobje evropske vojne, ki je na tem, da se prične, tiče tudi Turčije. Povsem naravno je, da se v trenutku, ko se pojavljajo na obzorju znaki nove vojne, sestanejo zavezniki ter podvzamejo ukrepe v svojih plodonosnih mirovnih prizadevanjih.

Angleži stiskajo obroč okoli posadke v Kerenu

Močan odpor italijanskih čet — Krajevne borbe na ostalih afriških bojiščih

Karthum, 1. marca. AA. (Reuter). Italijanske čete v Kerenu se močno upirajo, vendar pa angleške čete vedno bolj stiskajo obroč okoli posadke.

Kairo, 1. marca. s. (Reuter). Večerašnje uradno poročilo poveljstva angleške vojske na Bliznjem vzhodu je javilo, da je v Eritreji angleška kolona, ki prodira s severa že prispela do okolice Kerena in posega v boj proti italijanskim četam, ki branijo Kerena na severu. Uradno poročilo poveljstva svobodne francoske vojske javlja, da sodeluje v teh bojih na strani Angležev tudi bataljon svobodne francoske vojske, ki se je udeležil prodiranja od Kububa proti jugu. Kerena je s prodorom angleške vojske s severa sedaj obkrožen s treh strani, z zapada, juga in severa.

Iz Italijanske Somalije javlja večerašnje uradno poročilo samo, da se operacije povsod uspešno razvijajo, poročilo Reuterjevega dopisnika pa pravi, da angleške čete sedaj predvsem čistijo ozemlje. Še vedno se predajajo stotine italijanskih vojakov,

ki so po prodoru angleške vojske do Mogadiscia ostale osamljene. Ozemlje, ki so ga doslej Angleži v Somaliji zasedli, je po površini že tako veliko, kakor vsa Anglija. Kakor poročajo naknadno, je bila v bojih ob reki Džubi uničena cela italijanska divizija. Še sedaj je vse ozemlje severno od reke polno padlih in težko ranjenih italijanskih vojakov.

V Abesiniji so dosegli abesinski patrioti, kakor javlja službeno poročilo nove vojske v provinci Godžam, kjer so Italijani zopet izpraznili nekaj postojank.

O bojih v Libiji je na razpolago samo uradno poročilo poveljstva svobodne francoske vojske v Brazzavilleu, ki pravi, da so svobodne francoske čete v puščavi v južni Libiji izvedle nov napad na zunanje postojanke zelenice Kufr. V boju je bilo mnogo italijanskih vojakov ubitih. Francozi so z napadom povzročili znatno škodo. Proder proti Kufru je bil izveden iz ozemlja ob Čadskem jezeru.

Velika letalska bitka nad južno Albanijo

Angleži in Grki poročajo, da so večeraj sestrelili okoli trideset letal — Italijanski napad s tanki

Atene, 1. marca s. (Reuter) Poveljstvo angleškega letalstva v Grčiji je javilo snoči v posebnem komunikatu:

Formacija angleških lovskih letal tipov Hurricane in Gladiator je večeraj na patrulnem poletu nad južnim sektorjem fronte v Albaniji naletela na mnogo večjo silo sovražnih bombnikov, ki jih je spremljalo 50 lovskih letal. V letalski bitki, ki je sledila, je bilo po podatkih, ki so bili pozneje preverjeni, nedvomno sestreljenih 26 sovražnih letal, 9 drugih pa je bilo tako poškodovanih, da se gotovo niso mogla vrniti v svoja oporišča. Angleška letala niso pri tem utrpela nobene izgube.

Angleški bombniki so v podporo grške vojske izvedli večeraj uspešen napad na vas Kondar vzhodno od Tepelenje. Vsa letala so se vrnila s tega poleta.

Atene, 1. marca s. (Reuter) O veliki letalski bitki med angleškimi in italijanskimi letali nad južno Albanijo je bilo izdano ponoči tudi grško uradno poročilo, ki pravi, da je ugotovljeno, da so Angleži sestrelili v bitki nad 30 italijanskih letal.

Grško uradno poročilo dalje javlja, da je grško protiletalsko topništvo večeraj nad srednjim sektorjem bojišča sestrelilo dva italijanska bombnika, od katerih je eden padel za grškimi frontnimi postojankami, drugi pa za italijanskimi. Pri Klisuri je grško protiletalsko topništvo zadelo še dva druga italijanska bombnika ter ju močno poškodovalo.

V zadnjih dveh dneh je bilo nad Albanijo sestreljenih skupno najmanj 37 italijanskih letal, verjetno pa še 11 drugih. Večina teh uspehov gre na račun angleških lovcev tipa Hurricane, ki so šele pred nekaj dnevi dospeli na bojišče v Albanijo.

Grške vojne poročila

Atene, 1. marca s. (At. ag.) Grški generali štab javlja v svojem sročnem 125. vojnem poročilu:

Po uspešnih krajevnih operacijah so naše čete pregnale Italijane z več postojank in so zajele več ujetnikov. Poskus sovražnega napada s tanki je bil odbit. Pri tem je bil en tank uničen.

Grško notranje ministrstvo javlja, da so večeraj sovražna letala bombardirala Preveso. Ranjenih je bilo več civilnih oseb ter več italijanskih vojskih ujetnikov. Bombe so bile vržene tudi na Krf in Florino, toda niso povzročile škode in tudi ne žrtev.

Angleška akcija na Dodekanezu

Kairo, 1. marca. i. Angleško vrhovno poveljstvo poroča, da so Angleži večeraj zasedli drugi dodekaneski otok Meis. Zasedba tega otoka je povzročila v Grčiji in v Turčiji veliko radost.

Otok Kastelorizo, ki so ga bili pred nekaj dnevi zasedli, so Angleži spet zapustili, potem ko so izpolnili svojo nalogo. Otok so pod svojo upravo prevzele grške oblasti.

Tedenski razved

Diplomatska delavnost obeh sovražnih tabornih je bila v zadnjem tednu pravkar minulega meseca v znamenju bližnjih se pomladanskih dogodkov na bojiščih. Iki se utegejo razširiti v neopredeljene smeri. Odmev te aktivnosti je bil izredno močan na Balkanu, ki ni le v zemljepisnem, temveč tudi v političnem oziru most, čez katerega vodijo diplomatska in vojaška pota iz Evrope na bližnji vzhod in še dalje, kjer se križajo življenjski živci angleškega in francoskega interesa. Nemčije, pa tudi s koristimi njene zaveznice Italije.

Ankarska pogodba med Turčijo in Bolgarijo, ki je ustvarila nov položaj v vzhodnem Sredozemlju, ne nenehno postavlja Sofijo v žogo splošnega zanimanja v političnem svetu. Zemljepisni položaj Bolgarije — na severu Rumunija, kjer je zbrano nemško vojaštvo, na jugu Grčija, ki je v vojni z Italijo, na vzhodu z Nemčijo, na zapadu nevtralnega Jugoslavija, na vzhodu Turčija s svojo nemočjo z Anglijo — bi moral privedi državo v diplomatsko osamitev, kar bi ne bilo glede na trenutne politične razmere in njihove izbege v prid ali korist neldim bolgarskim stremiljem. Rešitev iz zagate naj bi bil nenapadni pakt s Turčijo — doslej je še tajnost, kdo je dal zani pobudo ali kdo mu je kumoval, ve se le, da Sovjetska zveza pri njem ni aktivno sodelovala — ki je sicer spremenil položaj v smeri bolj važnega vzhodnega delu Sredozemlja, ni ga razčistil, kajti bolgarsko-turški odnos, so s stališča v bistvu si nasprotih vojni namenov Nemčije in Italije na eni strani ter Anglije na drugi strani ostali nejasni. Izjava turškega zunanjega ministra da Turčija v nobenem primeru ne bo ostala ravnodušna do delovanja v njenem varnostnem pasu, katerega zemljepisno ni označil, in da se bo z orožjem uprta vsakomur napadu na njeno neodoljivost, zna dobiti zelo stvaren pomen v izidu političnih in vojaških razpravah z odločnimi zastopniki angleške vlade in vojske v Ankarli. Čeprav sta Sofija in Berlin uradno zanikala »infiltracijo« nemške vojske v Bolgarijo, se angleško-bolgarski odnosi niso prav nič zboljšali. Pristop Bolgarije k berlinskemu paktu, ki vsebuje dolga leta klavzule, ne nedvomno poroča prepoved volutitimi se strankami. Ali je bolgarsko ravnanje umno, tega nemara ne bo pokazal je bližnji razvoj dogodkov, pač pa končni izid sedanje vojne.

Nevtralnosti Jugoslavije. Ki živi v dobrih odnosih z vsemi sosedami, in ki zna, oprta na svojo notranjo konsolidacijo ter tradicionalno, od vseh cenjeno jurajstvo svoje močne vojske, računati z dejanskim stanjem, je prav te dni očitnila nov rešitev priznanja izmenjava potrditvenih listin prijateljske pogodbe z Madžarsko.

Položaj na bojiščih vzhodnega Sredozemlja je jasnejši, čeprav je »strateška uganka«, kakaj se nastalo v Libiji zatise. Ko je pred tremi tedni angleški general Wilson prevzel guvernersko mesto v zasedeni Siriji, ki so se Angličani ustavili pred trilateralno puščavo. Uganka bo naizbrže v tem, da je četam, ki so operirale v severni Afriki, določena druga naloga. Kie, ni znano. Pri prodiranju v Italijansko Somalijo, kjer so Angličani zavzeli za glavno mesto Mogadishio, se sodelujejo te čete. Parv tako ne v Eritreji, kjer Italijani hrabro branijo Keren. Iz Kenije prodirajo v Abesinijo angleški vojaški oddelki skupno z freiglavami etionskimi četami. V zadnjih dneh so se poleg nemških letalcev pojavile v Libiji tudi nemške motorizirane enote, kar sta napovedala Hitler in Mussolini v svojih govorih.

Na bojišču v Albaniji se ni zgodilo nič posebnega. Po Mussolinijevi izjavi bo tudi tu odločilna zadnja bitka. Zdi se, da je albanski bojišče v nenosredni zvezi z uspehi ankarskih razprav, oziroma z dokončno opredelitvijo Bolgarije.

V zapadnem Sredozemlju beležijo Angličani v sedanjih razmerah velik uspeh. Spoznavamo se s Španijo, da ne bo utrdila Tangerja nasproti Gibraltaru.

Politika Sovjetske zveze je slej ko prej oficijelno nevtralna, kar sta ob obeltnici ustanovitve sovjetske vojske potrdila maršal Timošenko in admiral Kuznetsov. Po obvestilih iz Sofije je Rusija mnogo do izhoda iz Črne moria. Morda bo vnanji komisar Molotov v svoji običajni izjavi na zasedanju sovjetskega parlamenta nekoliko razodel smerice moskovske politike. Sovjetska vlada zelo stili modernizacijo svoje vojske in je postavila zanj v letošnji proračun ogromno vsoto.

Zapadno evropsko fronto označujejo še zmerom medsebojni letalski napadi. Sredi napetega pričakovanja nemškega vrada v Anglijo je Hitler v svojem zadnjem govoru napovedal še pomolnisko ofenzivo. Po poročilih Rooseveltovih odposlancev so Angličani dobro pripravljene za primer vpada, ameriški vojaški strokovnjaki pa zatrdjujejo, da prejema Anglija vže počasni formalnosti demokratiške vladavine že sedaj znano pomoč.

Tudi na Daljnem vzhodu je situacija bistveno v zvezi s »pomladanskimi pripravami« v Evropi in Afriki.

Takšen je v glavnem položaj v času priprav na pomladanske dogodke — v času, ko odgovarja Churchill na postus japonskega mirovnega posredovanja: Ne gre za ozemlja in ne za gospodarske cilje, zato je kompromis nemogoč.

Ifer

Smrt bivšega španskega kralja

Rim, 1. marca (i.) Včeraj ob 11. je tu umrl bivši španski kralj Alfanz XIII. Pogreb bo v ponedeljek. Krstc bodo položili v grobnico španske cerkve v Montferatu. Madrid, 1. marca AA. (Havas) Ob smrtni Alfonza XIII. je voditelj španske države general Franco podpisal ukaz, s katerim se 1. marca razglasa kot dan španske narodne žalosti. S tem v zvezi bosta še dva naslednja dneva posvečena tej žalosti, tako da bodo zasedbe na državnih poslopjih spuščene na pol droga. Včeraj so se člani madridske aristokracije vpisali v knjigo, ki je v palači, v kateri živi infant don Fernando.

Francosko japonski spor

Vlada v Vichyju pripravljena sprejeti japonski posredovalni predlog v »interesu miru«, francoski uradni krogi v Indokini pa so proti vsaki koncesiji Siamu

New York, 1. marca a. (Ass. Press) Iz Vichyja poročajo, da se je včeraj popoldne pod predsedstvom maršala Petaina sestala k seji francoska vlada. Da sklepa o odgovoru japonski vladi na ultimativni posredovalni predlog v sporu med Siamom in Indokino.

Uradno obvestilo o sklepu, ki ga je vlada sprejela, ni bilo izdano, pač pa javlja je novinske agencije iz dobro obveščenih francoskih krogov, da je sklenila francoska vlada »v interesu miru« pristati na japonski posredovalni predlog ter je sporočila, da smatra japonski predlog v osnovi kot sprejemljiv za ureditev spora. Seja francoske vlade je bila včeraj dejansko šele po poteku roka, ki ga je stavila japonska vlada Franciji za odgovor.

Iz Tokia poročajo, da bo francoski veleposlanik danes izročil japonski vladi francoski odgovor. Medtem javljajo iz Saigana, da so uradni krogi v Indokini nasproti vsaki novi koncesiji Siamu. List »Indochine« pravi, da ne more Francija pristati na nobeno odstopitev ozemlja Indokine Siamu. Saigonski radio je davi javil, da po francoskem mnenju mirovna pogajanja s Siamom še niso končana ter da tudi nikdar niso bila prekinjena. Francozi priznavajo japonsko samo kot posredovalko ne pa tudi kot razsodnico v sporu s Siamom. Razlogi vjdnosti nasproti japonski zahtevajo, da zaenkrat ne dajo Francozi podrobnih izjav.

Iz Vichyja poročajo še, da bo maršal Petain danes popoldne govoril po radiu. Domnevajo, da bo govor v zvezi s francoskim odgovorom na posredovalni predlog v sporu med Siamom in Indokino.

Siamske zahteve omiljene?

New York, 1. marca a. (Tase) Ass. Press poroča iz Vichyja, da je zadnje dni siamska vlada nekoliko omilila svoje zahteve glede odstopitve indokitskega ozemlja. V francoskih uradnih krogih so do zadnjega izjavljali, da pristaja Francija samo na odstopitev okrožja Bassac ob Mekongu, sicer pa na nobeno drugo koncesijo Japonski posredovalni predlog je predvideval tudi odstopitev dela Kambodže.

United Press poroča iz Tokia, da je japonska vlada dovršila že vse načrte, da v primeru potrebe prisili Siam in Indokino k sklenitvi miru. V japonskih uradnih krogih izjavljajo, da bo Japonska v primeru, če bi Francija odklonila japonske predloge, podvzela potrebne ukrepe. Iz okolice zunanjega ministra Macuoka se je zvedelo, da bi bili ti ukrepi podvzeti že v teku 24 ur.

Hanoi, 1. marca. s. (Ass. Press). Tukajšnja japonska kolonija je vsa zbrana in pripravljena za takojšnji odhod na japonski križarki, ki je zasidrana v pristanišču.

Obramba Filipinov

Manila, 1. marca a. (Columbia B. S.) Izvedelo se je, da so vsi ukrepi za obrambo Filipinov povsem dovršeni.

Kakor javlja United Press, je nedavno prispelo na Filippine zopet 50 ameriških letal ter 65 pilotov. Določena je bila vsota pol milijona dolarjev za izpopolnitev vojaških letališč na Filippinih. 66 ameriških letalskih častnikov na Filippinih ki bi bili morali 26. februarja nastopiti dopust, je prejelo nalog, da do nadaljnjega ostanejo na Filippinih.

Winant na poti v London

V Lizboni je izjavil, da ameriška pomoč stalno narašča. Koliko letal je Amerika izvozila v januarju

Lizbona, 1. marca. s. (Reuter) S »kilperjem« je prispel sinoči semkaj novi ameriški veleposlanik pri angleški vladi Winant. Ob prihodu so ga sprejeli zastopniki ameriškega poslanstva in angleški letalski ataše v Lizboni. Winant je izjavil novinarjem, da bo čim prej nadaljeval pot v London ter, da bo z veseljem prevzel svojo nalogo veleposlanika. Winant ni hotel podati nobene izjave o zakonu za posojanje vojnega materiala. Pripomnil je samo, da ameriška pomoč Angliji stalno narašča.

Washington, 1. marca. s. (Ass. Press). Po uradnih podatkih je ameriška vlada v januarju izdala dovoljenja za izvoz letal v Anglijo v vrednosti 118 milijonov dolarjev, za ves angleški imperij pa v vrednosti 152 milijonov dolarjev. Dejansko je bilo v januarju izvoženih iz Zedinjenih držav v Anglijo za 18 in pol milijonov dolarjev letal, za ves angleški imperij pa za 30 milijonov dolarjev. Nekaj letal so Zedinjene države v januarju dobavile tudi Grčiji in Nizozemski Vzhodni Indiji.

Letalski napadi na London in Wilhelmshaven

London, 1. marca s. (Reuter) Letalsko in notranje ministrstvo javljata v svojem današnjem jutranjem komuniqueju: Sovražna letalska aktivnost nad Anglijo je imela preteklo noč zelo majhen obseg ter je bila končana pred polnočjo. Bombe so bile vržene na nekaj točk v okolici Londona in vzhodni Angliji, pri čemer je bilo nekaj hiš poškodovanih. Manjši število oseb je bilo ubitih in ranjenih.

London, 1. marca s. (Reuter) Sovražni letalski napadi preteklo noč so bili usmerjeni skoraj izključno na London, pa tudi tam so imeli manjši obseg. Sovražna letala so vrgla na mesto manjše število bomb, pri čemer je bilo nekaj hiš in trgovin poškodovanih. Število človeških žrtev je majhno. Iz drugih delov države je te malo poročil o letalskih napadih.

London, 1. marca. s. (Reuter) Letalsko ministrstvo javlja: Letala bombnega poveljstva so preteklo noč izvedla močan napad na Wilhelmshaven in druge cilje v severozahodni Nemčiji. Bombardirana je bila tudi invazijska luka Boulogne.

Zahteve slovenskih visokošolcev

Akcija za odpravo slehernih taks in šolnin ter za zvišanje dotacij posameznim fakultetam

Ljubljana, 1. marca. Na sestankih strokovnih klubov ljubljanske univerze smo sbrali slovenski visokošolski gradivo, na podlagi katerega ugotavljamo, da je slovenska univerza, ki je enakovredna zagrebški in beograjski, obšutno zapostavljena v pogledu državnih dotacij. Za svojo dolžnost smatramo, da obvestimo tudi slovensko javnost o stanju slovenske univerze in o potrebah in težavah slovenskega visokošolstva.

Medicinska fakulteta

V času vedno naraščajoče draginje stoji slovenski medicini pred poraznim dejstvom, da verjetno v jeseni ne bo možno odpreti sedmega kliničnega semestra. Tako bi bili večini slovenskih medicincev sploh onemogočen nadaljnji študij, kajti življenje v Zagrebu ali Beogradu je vsaj še enkrat dražje kakor v Ljubljani.

Dalje plačujemo še sedaj za tako dragi študij (zelo drage, toda neobhodno potrebne učne knjige, kakor so anatomske slike itd.) na ljubljanski medicinski fakulteti mnogo večje laboratorijske takse kakor v Zagrebu in Beogradu. Tako je na primer kemijata taksa v Ljubljani 300 din, v Zagrebu 200 in v Beogradu samo 100 din (!), histološka taksa znaša v Ljubljani 200 din, v Zagrebu 180 in v Beogradu sopot samo 80 din (!).

V tem času, ko bi bilo še predvsem potrebno, da bi se vse takse krile iz dotacij za institute in ko so se kemikalije podražile za 100 do 1000 %, se še tako armetno nizke dotacije naših institutov ne zvišujejo, temveč nasprotno, še znižujejo.

Tehniki

Prav tako kakor medicini smo prizadeji tudi tehniki. Stanje tehniške fakultete zaradi velikega števila študentov in nezadostne opreme ne ustreza zahtevam sodobnega študija na univerzi. Strojni oddelek še sedaj ne posluje. Strojniškom iz tretjega letnika preči izguba semestra. Kemiki še vedno umirajo svoje zdravje po visokih letinskih prostorih, ki so še daleč od ustreznega potrebam laboratorije, medtem ko zgrajba, ki goji še več kakor eno leto v surovem stanju, raspada. Bres

prepotrebnih risalnic in modelirnic so tudi arhitekti. 225 montanistov in fužinarjev ima majhen paviljon, v katerem je edina predavalnica tega instituta z 18 mizami. Vedna gradbenikov ne more delati v risalnicah, ker ni več prostora kakor za 40 ljudi. Isto je na elektrotehniškem oddelku, kjer se že več let brezuspešno postavlja zahteva po novem institutu.

Velike izpitne in laboratorijske takse ovirajo akademike pri študiju, v današnji draginji pa ga mnogim sploh onemogočajo, tako da je postal študij na nekaterih oddelkih privilegij premožnejših. Predvsem na kemiji so takse tako velike kakor nikjer drugje. Zanimiva je tu zopet primerjava z ostalimi univerzami. Medtem ko morajo plačevati naši kemiki povprečno na leto ogromno vsoto 1300 din, plačujejo njihovi beograjski kolegi le 400 din kemijske takse. Razen tega morajo naši kemiki plačevati ljubljanski občini za plin, vodo in elektriko obutno vsoto, katere so bili prej oproščeni in zaradi česar so se jim sedaj zvišale takse za tretjino. Dalje so državne dotacije znašale pred desetimi leti 350.000 din, medtem ko znašajo sedaj le 80.000 din, kemiki sami pa plačujejo letno 240.000 din.

V pomankanju risalnic in institutov je glavni vzrok dolgotrajnega študija naših tehnikov.

Teološka, juridična in filozofska fakulteta

Na teološki, juridični in filozofski fakulteti revne akademike najbolj obutno prizadevajo visoke izpitne takse. Tako se zahteva za diplomu taksa 600 din. Doktor-

ska čast pa je pridržana samo premožnejšim akademikom, ker se zahteva tiskanje doktorske teze. Že v normalnih razmerah je stal tisk disertacije okoli 10.000 din. Poleg disertacije je treba plačati še takso 1000 din za doktorsko diplomu. Tako stane danes doktorska čast najmanj 15.000 din. Prizadeji so revni akademiki predvsem zato, ker morajo ta precejšnji znesek plačevati hkrati, pri čemer pa se ne upoštevajo premoženjske razmere. Prav tako se tudi pri izpitnih taksah, ki znašajo za vsak izpitni predmet 50 din, ne upoštevajo premoženjske stanje posameznika. Zato je upravičena naša zahteva po progresivnem plačevanju izpitnih taks. Juridična in filozofska fakulteta imata temo odmerjene prostore v osrednjem prostoru univerze, kjer bi bilo komaj dovolj prostora za univerzitetne urade. Medtem ko ima v Beogradu vsaka fakulteta svojo palačo, ima slovenska juridična fakulteta na primer samo tri predavalnice.

Na podlagi navedenih dejstev, ki dovolj glasno govorijo, smo slovenski akademiki sklenili pokreniti širokopotno akcijo za odpravo slehernih taks in šolnin ter za istočasno zvišanje dotacij posameznim fakultetam slovenske univerze. Na začetku te svoje akcije se najprej obračamo na vso slovensko javnost, pri kateri smatramo, da bomo željo popolno razumevanje in vsestransko podporo.

Podpisane so naslednje visokošolske organizacije: Društvo slušateljev juridične fakultete, Zveza strokovnih klubov tehniške fakultete, Društvo medicincev, Društvo slušateljev filozofske fakultete in Društvo slušateljev teološke fakultete.

Jeseniški planinci so zborovali

Občni zbor jeseniške podružnice SPD — Zgornja koča na Golici se bo kmalu sama podrla

Jesenice, 28. februarja. V četrtek zvečer se je vršil v spodnji dvorani Kazine zelo dobro obiskan občni zbor jeseniške podružnice SPD. Načelnik podružnice g. Jože Vojte je pozdravil navzočne planince, predvsem zastopnika Osrednjega odbora SPD g. dr. Miha Potočnika, omenjal najvažnejše društvene dogodke med letom, se spominjal med letom umrlih članov Cirila Novaka in Janeza Dermiča, katerih spomin so navzočni počastili s tem, da so vstali.

Tajnik g. Uroš Zupančič je poročal, da je uprava imela v minulem letu 11 sej. Uprava je vložila veliko truda pri oskrbovanju obeh goljskih koč, ki sta bili radi izrednih razmer zelo slabo obiskani. Obe koči sta izkazali precejšen deficit. Člani so večkrat sodelovali pri reševalnih ekspedicijah v gorah. Društvo je priredilo več predavanj, najboljše pa sta bili obiskani predavanja znanega alpinista in fotoamaterja g. Slavka Smoleja, ki je predaval pod naslovom: »Cvetje in obrabi naših gor«.

Blagajnik g. Ivan Pohar je poročal, da je društvo imelo v minulem poslovnem letu 19.511,72 din dohodkov in 12.342,50 din izdatkov. Društvena imovina predstavlja vrednost 150.230,96 din in je med letom narasla za 15.690,72 din.

Gospodar g. Čop Jaka je poročal, da je spodnja koča na Golici lani obiskalo 1804 planincev, zgornjo kočo pa 1109 oseb med njimi največ šolske mladine. G. Čop je tudi omenil, da je Kadilnikova koča na vrhu Golice nujno potrebna popravila, katerega so bila proračunana na 4000 din. Osrednji odbor SPD pa je za vsa popravila dovolil samo 600 din. Ker pa s tem zneskom ni bilo mogoče popraviti strehe izvršiti, je zaradi tega močno trpel obisk koč, tako da je podružnica vključila skrbnemu gospodarstvu imela pri oskrbovanju koč znatno izgubo. Ker podružnica ni mogla plačati najemnine, je O. O. SPD v Ljubljani podružnici odpovedal najemninno obe koč.

Načelnik mladinskega oddelka na Jesenicah g. Gabriel Zemlja je poročal, da šteje mladinski oddelk 29 članov. Imel je 14 sestankov, 3 predavanja in 2 izleta. Da ni bil odsek bolj delaven je vzrok ta, da

večina mladih planincev deluje tudi pri drugih društvih. Načelnik mladinskega oddelka na Javorniku g. Jelenc Aleš je poročal, da šteje odsek 44 članov. Imel je 19 sestankov, 1 predavanje, dve smuškni tekmi in 3 izlete.

V imenu revizorjev je g. Franc Kosmač poročal, da je našel vse blagajniško poslovanje v vzornem redu in predlagal blaginiku in upravi razrešnico, ki je bila soglasno sprejeta.

V imenu Osrednjega odbora SPD je zbor pozdravil zastopnika g. dr. Miha Potočnika. Med drugim je omenjal, da mu O. O. ni dal nobenih pooblastil ali navodil, kaj naj poroča na tem zboru. Kot zasebnik je omenjal, da je žal povsod tako, da tisti, ki kaj ima, hoče obrabiti zase, oni pa, ki nič nima, pa hoče pridobiti. Tudi O. O. v Ljubljani ima svoje velike gospodarske težave, ki jih skuša naprtili na širša ravnana. Poudaril je, da za podružnico ni velike škode, če je izgubila obe koči na Golici. O. O. pa se bo lahko prepričal, kako težko je danes delati pri oskrbovanju koč, če nima v bližnjem zaledju dosti opore. Jeseniški podružnici naj bo odvzem koč močna vzpodbuda za čim prejšnjo dograditev lastnega planinskega doma.

Pri slučajnostih je povzel besedo načelnih podružnic g. Vojte, ki je omenjal, da trajajo spori radi goljskih koč med O. O. SPD v Ljubljani in jeseniško podružnico že dolgo vrsto let. Jeseniška podružnica je v teku let potrosila za popravilo koč že okoli 50.000 din. Pred leti je bil že skoraj sklenjen sporazum, da O. O. SPD v Ljubljani proda jeseniški podružnici obe koči za 180.000 din. Kasneje pa se je premislil in je zahteval kar 400.000, kar je mnogo preveč, saj je stal novi planinski dom pod Stolom le 350.000 din. Zgornja koča na Golici je v tako slabem stanju, da se bo sama v doglednem času sesula na kup. Predsednik je zaključil zbor s besedami: Vsaka slovenska planinska podružnica ima svoj planinski dom. Odbor jeseniške podružnice bo storil vse, da bo na vrhu Karavank čim prej zrasel jeseniški planinski dom. Članstvo pa prosimo za primerne nasvete ter da nas pri tem velikem prizadevanju moralno in gmotno podpre.

Iz Trbovelj

Tržni dan je bil včeraj prav živahen. Obisk je bil radi plačilnega dne velik. Kupci so bile največ rudarske gospodinjice. Ponudba ni bila posebna, vendar boljša kot v zimskih dneh. Prvič se je pojavilo spomladansko semenje. Zelenjava se je nekoliko pocenila. Zlasti se to pozna pri solati. Endivijo so prodajali po 10 din kg, zelo lepo dalmatinsko cvetačo pa po 7—8 din kg. Jaje je bilo precej na ponudbo. Prodajali so jih po din po komadu. Prodajalci izražajo željo, da bi se na tržni trdnjak vodnjak bi bil pač res potreben ter bi se ga koristno lahko posluževali posebno v poletnem času tudi prodajalci, ki bi lahko oprali prašno robo in kupci zelenjave in sadja. Vodnjak naj bi bil pod ključem in kontrolno tržnega nadzornika.

Več čistoče in smisla za higieno bi priporočali pri tržnem javnem stranišču. Isto je namenjeno v tržni hišici ter ima greznico tik nad potokom. Greznica menda že ni bila izpraznjena več let ter se je na zimo zamašila. Pred meseci so ta nedostatek rešili kratkoma s tem, da so v greznico ob potoku napravili odprtino, skozi katero teče sedaj vsa umazanja v potok. Nedostatek je s higienske stališča vreden vse graje ter je čudno, da se še nihče od merodajnih ni zganil, da ga odpravi. Popravilo je tembolj nujno, ker prihaja toplejše vreme ter bo smrad in mušja nadlega ogrožal pri tržni prostor. Tudi za potok sam je tako pokvarjena greznica skrajno škodljiva. Občinski gradbeni urad naj ukrepe čimprej kar je v njegovo. Sicer bi pa bil že čas, da se pri nas premoti vprašanje javnih stranišč, ki jih lahko seštejemo na prstih pa še tista ne odgovarjajo higijenskim predpogojem.

Negode. Golondarka Mirko, zaposlen pri podjetju Duklić, se je poškodoval na nogi. Pri premikanju vozovk, napojne, s premožem, je prišel med nje ter ni imel več časa, da bi se odskočil. — Kolbišček Franc ob Sv. Urha je podiral drevje ter se pri tem močno vsekval v desno nogo. Rešilni avto je oba odpeljal v tukajšnji bolnišnici. — Ladislav Zunk, rudar iz Sv. Katarine nad Trbovljami je postal žrtev divjaškega napada z nožem. K žrtev javljenemu poročilo dodajamo, da je napadalec svoje žrtev dobro poznal ter se ji hotel maščevati. Matko Konrad, vidno vinen, je Zunku v gostilni grozil, da ga bo pošteno z nožem, kar mu je potem pri

vratih tudi uspelo. Zunk je začutil hude bolečine šele na poti domov ter prosil ženo, naj pogleda, kaj ima na desni trebusni strani. Doma se je takoj onemestil in izgubil mnogo krvi. Zdravnik je ugotovil resne poškodbe na mehurju in črevesju in odredil prevoz v ljubljansko bolnico radi operacije. Pretepi in napadi z nožem se pri nas zopet množijo! Vse to je gotovo posledica preobilnega uživanja alkohola in velike posurovelosti, ki se opaža zlasti pri mladini!

Boleznica

KOLEDAR

DANES: Sobota, 1. marca: Albin
JUTRI: Nedelja, 2. marca: Simplicij

DANASJE PRIREDITVE

KINO MOSTE: Pesem pomladi in Marla Antoinetta
KINO SISKI: Ljubezen Tatjana Petrovne
SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE: »Visoka pesem« ob 20.15 Mestni dom
RAZSTAVA SLIKARJEV KRALJA, GODČA IN LAKOVICA v Obšernelovi galeriji na Gosposvetih cesti
»GLEDALIŠČE MLADIH«: »Gospodar teme« ob 20. v frančiškanski dvorani
PRIREDITVE V NEDELJO
KINEMATOGRAFA NESPREMENJENO
UDRUZENJE TRAFIKANTOV ZA DRAVSKO BANOVINO občni zbor ob 15.30 v stari restavraciji hotela Miklić poleg kolodvora
SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE: »Gospa ministrice« ob 15.15, ob 20.15 »Visoka pesem«
SOKOL I. mladinska telovadna akademija ob 16. na Taboru
ZVEZA ŠOFERJEV DRAVSKE BANOVINE OBČNI ZBOR ob 9 v salonu restavracije »Pri Levu«, Gosposvetska cesta

DEZURNE LEKARNE

DANES IN JUTRI: Mr. Sušnik, Marjtin trg 5, Kural, Gosposvetska cesta 10, Bohinec ded. Cesta 29. oktobra 31
MESTNO DEZURNO ZDRAV. SLUŽBO bo opravljal od sobote ob 20. do ponedeljka do 8. mestni zdravnik dr. Ivan Logar, Ulica 29. oktobra št. 7/1, telefon št. 41-52.

Inserirajte v »Sl. Narod«!

Planiška skakalnica in njen sloves

Prve skakalne tekme v Planici so bile 25. marca 1934 — Dosedanje tekme in uspehi tekmovalcev

Ljubljana, 1. marca
Pred osmimi leti so Planico poznali kot idealen smučarski teren in malo težavni smučarji in sportniki. Smučarski sport pa se je pri nas čedalje bolj razvijal in slovenski vodilni sportniki so skoraj z zavistjo gledali na velike smuške prireditve v inozemstvu, zavedajoč se, da ima Slovenija vse pogoje, da postane svetovno znan smučarski teren. Inž. Bloudek je začel iskati primeren prostor za zgraditev smučarske skakalnice, na kateri bi najbližji domači in tuji tekmovalci lahko pobili vse dosedanje rekorde in skakanju. Leta 1933.

Ing. Bloudek, kateremu se moramo zahvaliti, da imamo po vsem sportnem svetu slovečo skakalnico

je bil prostor izbran in začeli so z delom. V inozemstvu so med tem dosegli skoke nad 70 m, kar je dalo graditelju v budočo spremembo prvotnih skromnejših načrtov. Leta 1934. je bila skakalnica v Planici v prvotni obliki dograjena in teza leta so bile v Planici že prve velike tekme v skakanju, na katerih sta zmagała »leteča Norvežana«.

KAKO JE BILO L. 1934.

Prve velike smučarske skakalne tekme v Planici so bile dne 25. marca 1934. V domačem in tujem sportnem svetu je dosegel vzbudil precejšnjo pozornost. Domača javnost pa se za tekme ni tako zelo zanimala kot v sledočih letih, ker ni bila dovolj spretno s pomočjo reklame opozorjena, kaj se v Planici dogaja. Kljub temu se je v Planici zbralo okoli 4000 gledalcev. Posebni vlaki so jih pripeljali iz Ljubljane in iz Zagreba. Prišli so tudi Čehi, Avstrijci in Italijani, zlasti iz Trsta. Navzočih je bilo mnogo odličnih gostov, med njimi ban in predsednik JZSS dr. Marušič, zastopnika vojske polkovnik Popovič in generalni štabni major M. H. H. minister in narodni poslanec Ivan Mohorič in drugi.

Ogromno vrvenje je vladalo pod skakalnico, gledalci so z nestrpnostjo čakali na prvega skakalca. Prvi je skočil Avstrijec Weisenbacher. Skočil je 60 m. Potem so mu sledili Guttmersen na 69 m, Palme na 55 m, Sörensen na 71 m, Sigmond Ruud na 68,5 m, Novšak na 48 m, Bierker Ruud na 69 m, Aistad na 39 m, Jonson na 71 m, Mayer na 59 m, Höll na 74 m, Ulland na 71 in Lassen Urdehl tudi na 71 m.

Občinstvo je bilo razočarano, ker je pričakovalo, da bodo Norvežani dosegli nov svetovni rekord v Planici, pa jih je potolkel Avstrijec Höll. Toda to je bila šele priprava za velike skoke. Tekmovanje se je nadaljevalo. Drugi je skočil Birker Ruud na 79 m, Sigmond Ruud na 86,5 m, Gregor Höll na 81 m, Olaf Ulland na 76 m, Radmar Sörensen na 75 m, Per Jonson na 80 m itd. Občinstvo je sedaj prišlo na svoj račun. Z ogromnim navdušenjem je pozdravljalo zmagovalca Sigmonda Ruuda, ki je dosegel 86,5 m prvenstvo in pobil dosedajni svetovni rekord za 4,5 m.

Največja senzacija na prvem tekmovalstvu v Planici so pa bili skoki izven konkurence, Sigmond Ruud je skočil na 95 m s padcem, katerega pa je takoj izravnal. Ta njegov skok je bil za 9 m daljši od tedanjega najdaljšega skoka. Njegov brat Birger je pa dosegel skok 92 m, najdaljši skok, kar jih je bilo dotlej doseženih brez padca in za 5,5 m daljši skok od svetovnega rekorda, ki je bil prvič postavljen v Planici.

Dne 25. marca 1934 sta si priborila prvi mesti v Planici brata Ruud, tretje mesto Avstrijec Höll. Najboljši pisarini Jusoslovani je bil pa Novšak, ki je skočil na 66 m in postavil nov državni rekord. Za sportni svet naš vseh vseh dosegel je pač bil, da je bil v Planici potolčen svetovni rekord v skakanju s 95 m.

KAKO JE BILO L. 1935.

Teza leta v Planici ni bilo presenečenje. Norvežani niso smeli tekmovali, zmaga je pa Poljak Maruszarz. Tekma je bila dne 17. marca. Planica je med tem seveda postala še svetovno znana. O bližajočih se tekmah so poročali mnogo bolj obširno ne samo domači, temveč tudi vsi listi vseh kulturnih narodov. Ze se je na začela tudi kampanja proti Planici. Pisalo se je o rekordski manjini, ki nima s sportom nobenega opravka. Pričelo so se pesti razne intrige in ljudje so morali s strahom ugibati, ali bo skakalnica odobrena in ali bodo Norvežani smeli tekmovali. Nemci so s skakalnico v Garmisch-Partenkirchnu hoteli potolči svetovni rekord s Planice, pa ni šlo. Navidez so si obetali od planiškega rekorderja Birgerja, ki se je zelo prizadeval, pa ni skočil dlje kot 84 m. Na češkoslovški Jarolimkovski skakalnici ni bila dosežena niti 80 m daljave. Zaradi tega je bilo zanimanje za Planico ogromno. Bratov Ruudov sicer ni bilo, tekmovala pa sta Radmer Andersen in Maruszarz. Uvrstili so se med gledalce. Bilo jih je 13. Pod skakalnico in okoli nje se je gnetlo za okoli 6000 gledalcev več kot prejšnja leta. Občinstva je bilo namreč okoli 10000. Poseben vlak je prišel z gledalci iz Avstrije. Zastopniki rednih držav so bili zbrani na startu: Čehoslovaki, Poljski, Švicari, Avstrijci in Jugoslovani. Od Avstrijcev je nastopil samo Gregor Höll. Terenske priprave niso bile najbolje. Sonce je močno pritislo in mehalo snež.

V konkurenčnem skakanju si je priboril prvo mesto Poljak Maruszarz. Skočil je na 84, 87,5 in 80,5 m. Njegov drugi skok je bil najdaljši skok dneva. Od Čehoslovakov je dosegel najboljši skok s 85,5 m Bartonin in si pridobil drugo mesto. Švicar Raymond je bil tretji z najdaljšim skokom 86,5 m. Sledili so Švicar B. rter, Poljak Czech, Čehoslovak Steinmüller, Jugoslovani Sramel z najdaljšim skokom 72 m, Avstrijec Höll z najdaljšim skokom 83,5 m in Čehoslovak Simunek z najdaljšim skokom 65 m.

Norvežanom je bilo prepovedano celo tekmovalje izven konkurence, odločili so se pa za trening vrtiči gledalcev, kar so se jih sprejeli z ogromnim navdušenjem. Sörensen se je pognal na 93 m, Andersen pa celo na 95 m.

KAKO JE BILO L. 1936.

Tega leta je vladal preplah med sportniki zaradi Planice, ker je bila zima zelo neugodna in se je bilo bati, da bo dosežen polom namesto svetovni rekord nad 100 m. Ze po prvem treningu na so poznavači napovedali, da bo »šlo letos čez 100 m« in res se je tako zgodilo. Planica je sijajno prestala preizkušnjo. Zadovoljni so bili vsi. Prvič na svetu je bil dosežen stojič skok nad 100 m in kar je najbolj zanimivo, teza skoka ni dosegel Norvežan, temveč Avstrijec Bradl. Norvežani so se tedaj pošteno zamerili domačim in tujim sportnikom, Sigmond Ruud je hotel terorizirati prireditelje, sodnike, tekmovalce in občinstvo. Casopisi so poročali o neverjetni obnosnosti Norvečanov. S tem so si Norvežani zaprili vse simpatije, ki so jih dotlej uživali pri nas. Avstrijec Bradl je skočil na 101 m. Prav poslabšo pa se je postavil tudi Bohinjan Novšak, ki se je močno približal 100 m skoku. Dne 14. marca popoldne je bil dosežen svetovni rekord 101 m. V konkurenci je nastopilo 13 tekmovalcev, 6 Avstrijcev, 3 Čehoslovaki, 2 Švicari in 2 Jugoslovani.

Pri dopoldanskem konkurenčnem tekmovalstvu, ko je šlo bolj za stil kakor za daljavo, si je priboril prvo mesto Bradl, drugo Höll, tretje pa Rieger. Sedmo mesto je zasedel Novšak, enajsto pa Pribošek. Popoldne je bil Bradl junak dneva, skočil je na daljavo 101 m. Svetovni rekord! Novšak je pa s 89,5 m postavil nov jugoslovanski rekord in zboljšal stari šramlov rekord za 18 m. Tudi Pribošek je s 77 m za 5 m prekosil stari rekord.

Železniški promet je bil vzoren. v Planici je bilo okoli 15.000 gledalcev, torej spet za lepe tisoče več kot prejšnje leto. Dogački v Planici so imeli svetoven odmev. Sportni svet je obsopal Norvežane in izjavil, da se jim ni posrečilo Planice izigrati.

KAKO JE BILO LETA 1937

Tega leta tekem v Planici ni bilo, čeprav so bile najavljene za čas od 22. do 29. marca. Praški »Narodny list« so o tem poročali takole:

»Na znani mamutski skakalnici v Planici, kjer je bil dosežen skok preko 100 m, bi se moral 22. do 29. t. m. vršiti tečaj v letu po zraku, na katerega so Jugoslovenci povabili vse savaže, včlanjene v FIS. Tečaj bi se ne končal s tekmo v skokih, temveč s produkcijo vseh udeležencev tečaja. Mednarodna smučarska organizacija je zdaj v smislu svojega sklepa v Chamonixu brzojavno prepovedala sodelovanje reprezentantov vseh inozemskih savažev, medtem ko lahko jugoslovanski tekmovalci vsežabo na tej skakalnici. Inozemskim tekmovalcem je prepovedan vsak nastop, pa najsi bo v tečaju, treningu ali javnem nastopu.«

Slovenski odločitni krogi o tem dogodku še niso bili obveščeni, ko je praški list o njem že poročal. Sprva je vladalo še upanje, da bodo vse ovire odstranjene, ker se vsako leto pojavljajo ljudje, ki hočejo onemogočiti našo Planico, kasneje pa se je izkazalo, da se tekme v Planici res ne bodo moge prirediti.

KAKO JE BILO LETA 1938

Velika skakalnica je bila pripravljena, toda tekme za savezno prvenstvo so bile na 65 m skakalnici. Tekme so bile 13. marca. Na 65 m skakalnici je tekmovalo samo 15 tekmovalcev, med temi 5 inozemcev. Naši najboljši tekmovalci niso bili v formi. Vsa prva mesta so zasedli inozemci. Pribošek ni tekmoval, ker je zbolel, zato nismo imeli nobenega konkurenta v tekmi z inozemci. Najdaljši skok v konkurenci je imel Bradl z 61 m, izven konkurence pa Novšak s 64 m.

V torek 15. in v sredo 16. marca je na veliki skakalnici absolviralo 15 skakačev 33 skokov, med katerimi je bilo 5 skokov na 100 m, 9 pa nad 90 m. Josef Bradl je trikrat potolkel svoj lastni rekord s skoki 102 m, 104 m in 107 m. Bradl je po tekmovalju pisal domov materi: Pomisli, skočil sem 107 m in sem ostal živ! Zanimljivo.

Pojasnilo o poklicu zaščitne sestre

V šoli za zaščitne sestre je bilo doslej diplomiranih 169 učenk

Ljubljana, 1. marca
Živimo v času, ko si skuša vsak posameznik zboljšati položaj na račun drugega. Imeli smo priliko citati v časopisih, da so imeli borbo radi naziva tudi drugi poklici in pr. zobozdravniki z zobotehnikmi, inženirji s tehniko, profesorji z učitelji td.

Poklic zaščitne sestre je bil do pred leti malo znan. Saj imamo še danes dosti intelligentov, ki tega poklica ne poznajo ali pa samo površno, zato ga tudi nepravilno presoja in omalovažujejo. V naši državi se je začel razvijati ta poklic šele po svetovni vojni, nastal pa je prav iz potrebe. Preventivna socialna medicina brez zaščitnih sester bi ne mogla uspevati in doseči na tem polju to, kar se je doseglo.

Kdo in kaj je zaščitna sestra? Za pridobitev tega naziva je potrebno dovršiti triletno strokovno šolo za zaščitne sestre. V naši državi imamo štiri šole te vrste in sicer v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu in Skopiju. Za vstop v šolo za zaščitne sestre je potrebna predizobrazba in sicer najmanj nižja srednja šola s vsaj enim izpitom, zašlela pa je dovršena srednja šola. Učenke, ki z uspehom končajo strokovno šolo dobijo naziv »zaščitna sestra«. Šola za zaščitne sestre daje kvalifikacijo popolne srednje šole s zrelostnim izpitom.

manje občinstva za prireditve ni bilo tako veliko kakor prejšnja leta. Po svetu so se že začeli dogajati usodni dogodki.

KAKO JE BILO LETA 1939

Dne 12. marca so nastopili v Planici najboljši domači tekmovalci in šestčlanska skupina iz Nemčije s svetovnim prvakom Bradom na čelu. Med občinstvom je bilo malo zanimanja za tekme, 65 m skakalnica ni mogla privabiti toliko gledalcev kakor »mamutska« skakalnica. Bradl je zasedel prvo mesto, Novšak drugo, tretje mesto je zasedel Nemec Köhler, četrto Jakopič iz Mojstrane, peto Klančnik iz Ljubljane. Novšak se je postavil na čelo domače skakalne garde.

KAKO JE BILO LETA 1940

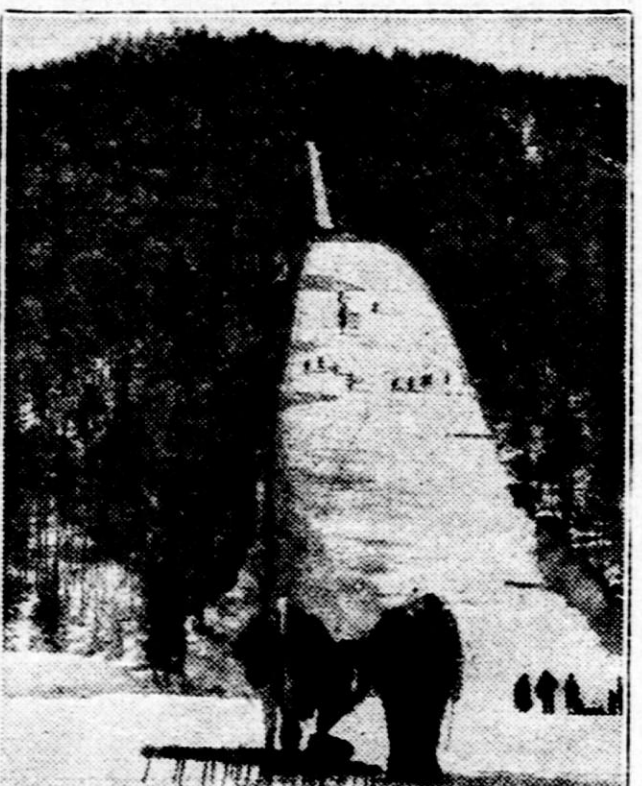
Lani so bile tekme za državno prvenstvo 3. marca. Prijavilo se je 32 tekmovalcev, med njimi 9 Nemcev. Nemci so zasedli vsa prva mesta, prvi je bil Bradl. Na devetem mestu je bil Novšak in na desetem Pribošek. Sledili so Jakopič, Florjancič, Praprotnik itd. Novi državni prvak je postal Novšak (SK Bohinj). Vreme je bilo lepo in tudi gledalcev je bilo precej, vendar ne toliko tisoč kakor prva leta prireditve v Planici.

18 skokov nad 100 m,

Planica, 28. februarja

Danes je bil prav za prav poslednji dan vežbanja na veliki smučski skakalnici v Planici. Vreme je bilo oblačno, sneg je bil malce ožujen in kakor pravijo skakalci zelo »hiter«. Zato pa so tudi bili doseženi izvrstni rezultati. Posebno Nemci so se zelo približali planiškim rekordom.

Točno ob 13. je šel prvi na start Gregor Höll in je skočil 102 s padcem, drugi pa 94 m s tričetrtinskim naletom. Sledili so naslednji Nemci:

Palme 90, 100, 104 (s padcem), Klopfer 92, 99, 100, 102, 101 (s padcem), Lahr 98, 103, 101, Krause 98, 104 (pri tem se je samo s prsti dotaknil tal), 102, 106, 101, Gering 97, 102, 104, 106, Javornik 68 (z rahlim dotikom), 72 (s padcem), Pribošek 73 (s padcem), Razinger 63, 69, Nedog 72 (s padcem) 76, Mair 91 (z rahlim dotikom), 95, 100, 101 (s padcem), Schneidnbach 88, 98, 93, 101, Zalokar 69 71, Novšak 83, 90, 85, 92, Zupan 87, 85, 96 (z lahkim padcem toda, doslej najdaljši skok od naših skakalcev).

Jutri popoldne tekmovalci ne bodo trenirali, vsaj Nemci ne, ker jim je potreben odpočitek.

Akademikom ekskurzistom! Odhod zjutraj ob 5.40. Zbor ob 5.20 pred policijsko stražnico pred glavnim kolodvorom.

Vozni red izrednih vlakov

Prvi izredni vlak odhaja iz Ljubljane ob 6. zjutraj in ima povratek iz Planice ob 16. popoldne. Vozovnice za ta vlak naj si udeleženci nabavijo v predprodaji pri Putniku, Ljubljana, Tyrševa 11. Drugi izredni vlak odhaja iz Ljubljane ob 7. zjutraj. Na ta vlak imajo priključek vsi udeleženci s Kamniške, vrhnjske, dolenske in zagrebške proge. Udeleženci iz Ljubljane dobe vozovnice za ta vlak v biljetarni Putnika do 10. ure zvečer, ker bo biljetarna podaljšala danes svoje poslovanje do te ure. Povratek tega vlaka iz Račca bo ob 17.

forma je preprosta, praktična in higien-ska, prav nič pa ni slična samostanski.

Za pravilno oceno našega sestrskega naziva navajamo nekaj primerov v ilustracijo: V oddelku za zdravstveno zaščito mater in otrok v Ljubljani (Dečji dom kraljice Marije) je ustanovljena enoletna šola za otroške negovalke. Za vstop v to šolo se zahteva samo osnovna šola. Absolventke tega tečaja se prav rade poslužujejo naziva zaščitne sestre z namenom, da dobe popreje in boljšo službo. Te absolventke se nauče v tem tečaju le nege in prehrane otrok. Pravico imajo do nameščenja le v otroških domovih in privatnih

družinah za negovanje otrok. Pa tudi bolniške sestre se pri iskanju službe poslužujejo našega naziva sicer redko, vendar se tudi to zgodi.

Z navadnim opisom hočemo seznaniti javnost, da ne naseda raznim oglašom v časopisih ali informacijam razlikih ustanov, katerih interes je, da svoje absolventke šimpreje zaposle. Kdor želi sprejeti v službo zaščitno sestro naj se informira le pri Društvu diplomiranih zaščitnih sester v Ljubljani, Tyrševa c. 25, pa ne bo nobenih nesoglasij in stroškov.

Društvo diplomiranih zaščitnih sester

Položaj trgovine v Sloveniji

Lani je bil obupen in tudi za letos ni nobenih izgledov izboljšanja

Ljubljana, 1. marca
Zveza trgovskih združenj za Slovenijo je predložila v četrtek finančnemu direktorju in Ljubljani spemčeno. V nji je opisan položaj trgovine v Sloveniji. Predvsem naglašajo, da trgovci pričakujejo s strahom nove odmere pridobnine, ker so prepričani, da davčne oblasti zaradi ustvarjenega napačnega mnenja v javnosti, čes, trgovina zaradi dragine dobro prospera, niso primerno poučene. Položaj trgovine lani je bil obupen in tudi za letos ni nobenih izgledov izboljšanja.

Nove socialne davjate so zelo povečale rezijske stroške. Določene so bile minimalne mezde za trgovske pomočnike. Razen tega je bilo uvedeno tudi pokojninsko zavarovanje za trgovske nameščence. Minimalne plače za trgovsko pomožno osebo je bilo predpisane do konca 1. 1940 samo v naši banovini. — Maja so bile zvišane pošne pristojbine, tudi telefonske. Pripomniti je treba, da trgovci lahko vrata prevozne stroške v nabavno ceno, pošne pristojbine pa mora pokrivati z dovoljenim brutto zaslužkom. — Zaradi izredno številnih predpisov o nadzorstvu nad cenami in zalogami, o kontroli prehrane, prometa, uvoza in izvoza se je zelo povečalo pisarniško delo pri trgovskih podjetjih, tako da so morali mnogi trgovci najeti več uslužbencev. — V breme brutto zaslužkov gredo tudi takse, ki jih določa za zunanjo trgovino pobira od uvoznikov in izvoznikov za izdajo izvoznih in uvoznih potrdil. — Nekateri so morali celo najeti tuja vozila.

Zaradi pomanjkanja nekaterih vrst blaga je promet zelo nazadov. — Ogromna podražitev blaga na eni strani, na drugi pa zahteva, da trgovci ne sme prodajati po dnevnih cenah, sta povzročila, da trgovci ne more več kupiti za izkupice prodane blaga primerne nove zaloge. Zato so se morali mnogi trgovci zadolževati, kar je zopet povečalo rezijske stroške.

Z brutto zaslužkom mora trgovina kriti tudi največje obremenitev, davke. Koliko davkov so plačali naši trgovci lani več kakor predlanskim, je seveda finančni direktor dobro znan.

Brutto zaslužek je določen preizkus. Za cene predmetov, ki spadajo pod pristojnost banske uprave, so bili brutto zasluž-

ki določeni tako nizko, da pogosto niso dosegali niti odstotka rezijskih stroškov. Maksimalne cene so bile in so še vedno za nekatere vrste blaga tako nizke, npr. za pšenično moko, da trgovci prodajajo v izgubo.

V spomenici opozarjajo tudi na nepravilno poslovanje aprovizacijskih ustanov. Mnogi trgovci so prizadeti zaradi nepravilnega dočeljevanja blaga. Zveza trgovskih združenj je prejela nešteto pritožb. Dalje se pritožujejo tudi nad šušmarstvom. Lesna trgovina je utrpela zaradi šušmarstva pri nas milijonske izgube.

Končno so v spemčnici opisali položaj posameznih trgovskih strok. Navedeni podatki kažejo, da je trgovina v Sloveniji v resnici v kritičnem položaju.

Zadnja pot vrlega Sokola

Sk. Loka, 28. februarja
Ob veliki udeležbi, ki je bila najbolj preprčiljv dokaz, kako priljubljen in spoštovan je bil škofješki posetnik in mesar g. Karel Rottenbacher, je bil danes popoldne njegov pogreb na domačem pokopališču. Čim je opravila mestna duhovščina pred hišo žalosti na Mestnem trgu molitve, se je razvil dolga žalni sprevod s križem na čelu. Nosili so vrsto krasnih vencev, med njimi škofješkega iz rdečih nageljinov in travkovi v državnih barvah. Za godbo prvga planiškega polka, ki je prav do groba svirala žalostinke, se je uvrstil vod volakov in škofjsko ednostanstvo v kroju in s praprom in nato duhovščina. Krsto so spremljali vojaki — planinci. Za njo so se najprej vrvstili svoici, nato pa dolga vrsta pokorbecev, med katerimi smo opazili vse člane Družabnega kluba, članstvo mesarskega združenja s predsednikom Matevžem Hafnerjem, gostilničarje, škofješke posetnike in slednjič vrsto ostalih pokojnikovih znancev in prijateljev, in škofstvo v civilu z znaki, ki se je tako poklonilo smotinu pokojnega brata. Ko je zdrsnila krsta z zemskimi ostanki vrlega moža v naročje matere zemlje, se je nabalo zimsko popoldne v sivi mrak in poslednja počastitev na je zopet zasvirala godba.

Draginja in rentniki PZ

Najhujše so prizadeti starejši rentniki, ki so plačevali premije v zlatih kronah

Ljubljana, 1. marca
Iz vseh krogov so se v našem cenjenem listu že pojavile več ali manj upravičene pritožbe o draginji in zapostavljanju vseh tistih, ki si morajo z umstvenim ali ročnim delom služiti svoj borni košček kruha, ali pa po štirideset ali večletnem garanju prejema jo le skromno rento ali pokojnino. Kakor povsod, tako so tudi tu vselej glasnejši tisti, ki so po posledicah draginje najmanj prizadeti od onih tisočev največjih revežev, ki se zanje nihče ne zmeni.

Ne zavidamo državnim uslužbencem in upokojencem raznih ugodnosti (polovične voznine, znižane cene in drugo) česar za sebnimi nameščenci in rentniki Pokojninskega zavoda niso deležni. Državni uslužbenci in upokojenci so itak že dovolj obubožani. Dočim so že vsi sloji delovnega ljudstva in državnih nameščencev dobili več ali manj skromna zvišanja prejemkov v kakršnikoli obliki odkar naraščajo cene

življenjskih potrebščin, so rentniki Pokojninskega zavoda še vedno na istem, kakor so bili pred leti, ko so cene bile še kolikor toliko znosne. Pa že takrat so težko vzdrževali ravnotežje v svojih domačih proračunih. Odkar pa cene skokoma naraščajo, vsa gospodinjstva matematika nič ne zaleže in je v vsem stalen, ogromen primanjkljaj.

Najhujše so prizadeti starejši rentniki, ki so svoječaso plačevali premije v zlatih kronah, sedaj pa prejema jo najnižje rente, čeprav so vsa leta plačevali prispevke v višjih prispevnih razredih.

Tu bi bila pomoč nujno potrebna in bi bila dobrodošla v kakršnikoli obliki. Saj se ogromne vsote stekajo v zavod in nekaj bi se menda že dalo dobiti, kljub zavovadni tehniki od teh milijonov tudi za ubor rentnike. Merodajne kroge prosimo, da nujno in hitro pomagajo bednim rentnikom, ki so plačevali višje prispevke, nego kjerkoli drugje. Rentnik

Trdinov steg skavtov v Novem mestu že dve leti marljivo in uspešno deluje

Skavtsko taborišče pri Otočcu

Novo mesto, 27. februarja
Varedo 19. februarja sta minili dve leti, kar je bil ustanovljen na novomeški gimnaziji skavtski steg. Ime si je izbral po znanem dolenskem pisatelju Janezu Trdinu. Takoj se je z velikim idealizmom lotil skavtskega programa z zdravim življenjem in naravi, z vežbanjem praktičnega dela ter s pomaganjem bližnjemu vzgojiti dobre in koristne člane človeške družbe.

V tem kratkem času se je društvo povzpelo s svojim delom zelo visoko, saj ga prištevamo med najbolj delavne v vsej dravski skavtski župi. Priredilo je med drugim tudi tri lepe proslave, knjigovestki in vodniški tečaj, smuške tekme, komemoracijo za pokojnim lordom Baden-Powellom, ustanoviteljem skavtstva; poleg tega se vrše redno vsak teden sestanki in ob lepem vremenu tudi izleti. Krona vsemu sta bila dva lepa in dobro uspeša tabora: na izvru reke Krke 1. 1939 in na Otočcu pri Novem mestu 1. 1940.

Steg ima tri oddelke in sicer: »Gorjanski četec« izvidnikov, »Kolo kraljice Marije« planinč in roverski »Klub Jelenc«. Odslek stega je tudi Bistene (Biblioteka stega Novo mesto), ki izdaja pestr mesečnik »Trdinov skavt«, uradno in strokovno glasilo Trdinovega stega, in razne skavtske priročnike. Kot prvi je postavil izšel »Priročnik za astronomijo«. Poleg ostalega inventarja v vrednosti 2500 d ima steg tudi lepo urejeno knjižnico. Posluje tudi skavtska trgovina.

Steg vodi že od začetka neumorni načelnik br. Oblak Božo, odličen organizator in požrtvovalen skavtski delavec, ki je znal s spretno roko preprečiti vse nepravilne in doseči vedno najboljše od najboljšega. Starešina stega je br. Krajcar Bojan, profesor, star in izkušen skavt, ki s svojimi navesti pomaga stegovi upravi pri njenem delu.

Mladi skavtski oddelci čestitamo k njenemu jubileju in ji želimo čim več uspehov v službi visokih idealov!

Beseda o zimski pomoči

Pojasnijo podpredsednika ljubljanskega akcijskega odbora za zimsko pomoč dr. Ivana Slokarja

Ljubljana, 1. marca. S tem naslovom smo minuli teden objavili nekaj dobro misljenih nasvetov in tudi pomislekov o delu ljubljanskega odbora za zimsko pomoč. Kakor smo dali o tej važni socialni akciji besedo pisarju »ec«, tako tudi radi objavljamo pojasnilo, ki ga nam je poslal podpredsednik ljubljanskega akcijskega odbora za zimsko pomoč g. dr. Ivan Slokar.

Predvsem moramo glede poslovanja ljubljanskega odbora za zimsko pomoč poudariti, da so odbor že lansko leto izvolili predstavniki vseh korporacij in organizacij, ki so podpisale oklic za zimsko pomoč. Zato je popolnoma napačno mnenje, da bi mesta občina odločala o razdelitvi zbranih prispevkov in pri določitvi del, kjer so zaposleni tudi podpiranci zimske akcije. Prav o vsem, kar se tiče zimske akcije, odločajo pooblaščenec vseh ljubljanskih pridobitnih krogov in zastopstvo Vrhovnega socialnega sveta mesta Ljubljane, ki združuje vse ljubljanske humanitarne in karitativne organizacije.

Oklic za zimsko pomoč so podpisali predstavniki Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, Društva bančnih zavodov, Združenje trgovcev, Prvega društva hišnih posestnikov, Dejavne zbornice, Notarske zbornice, Lekarnarske zbornice, Dentist-tehnične zbornice, Zveze industrijev, Krajevne zveze zavarovalnic in Sloveniji, Društva industrijev in veletrgovcev, Društva posestnikov novih hiš, Odvetniške zbornice, Zdravniške zbornice, Inženirske zbornice in Vrhovnega socialnega sveta mesta Ljubljane. Te korporacije in organizacije so torej izmed sebe izbrale ožji odbor, ki odloča o vseh vprašanih zimski pomoči. Mestna občina Ljubljana je v tem obdobju zastopana samo z županom dr. Jurjem Adlešičem kot predsednikom zimske akcije, vendar pa zaradi njegove pre zaposlenosti ali odsotnosti večkrat vodi vse delo podpredsednik. Pri tem pa moram tudi omeniti, da so vsi sklepi odbora soglasni, ker jih pretresajo izvedenci vseh strokovnih predstavnih pri tehničnih vprašanjih prav pošteno in v tekočem sodeluje predsednik Inženirske zbornice g. ing. Milko Pirkmajer.

Seveda pa mestna občina Ljubljana najizdatneje podpira odbor za zimsko pomoč, saj je uredila posebno pisarno za zimsko pomoč, mu daje na razpolago vse aparat svojega socialno-političnega urada, prav tako pa seveda tudi vse aparat svojega tehničnega oddelka in drugih v poštev prihajajočih mestnih uradov, podjetij in zavodov z Mestno hranilnico ljubljanske na čelu.

Kar se del tiče, kjer so zaposleni podpiranci odbora za zimsko pomoč, moram poudariti, da mestni tehnični oddelki odbora predlagajo le taka javna dela, ki bi jih mestna občina Ljubljana s svojimi krediti ne mogla začeti ali v kratkem času še ne mogla uresničiti s svojimi krediti. Odbor izmed predlaganih del izbira le taka dela, ki so najbolj potrebna in nujna ter bodo prinašala trajne koristi res vsem slojem prebivalstva. Ker pa pozimi zaradi mraza večina del počiva in je prav tedaj, zaradi brezposelnosti največji pomanjkljivosti in vrednih, je odbor za zimsko pomoč pomagal mestni občini tudi pri njenih delih, ker bi drugače v najhujših zimskih mesecih ne mogel brezposelnim pomagati z zaposlitvijo in zasluhom. Tako so letošnje zimski podpiranci odbora za zimsko pomoč imeli zasluhek pri kopanju velikega bazena novega mestnega kopališča v Kolarici, ki bo trajno koristilo zdravju vseh slojev ljubljanskega prebivalstva, zlasti pa manj premožnim plastem, ki si ne morejo privoščiti počitnice na morju ali v planinah.

Enakega pomena so za vso Ljubljano tudi druga dela, kjer so sedaj zaposleni podpiranci odbora za zimsko pomoč. Sedaj pomagajo urejati nasade in sprehajališča na Gradu, delajo pa tudi že pri začetnih delih preureditve gradu samega v veličastno slovensko Akropolo. Prav tako so bili in so še zaposleni podpiranci odbora za zimsko pomoč pri urejanju sprehajališča v mestnem narodnem parku, ki sega tja do Večne poti in čez Rožnik ter Šišenski vrh skozi tivoljski park prav do središča mesta. Med Skrabcevo in Svetovo ulico razširjajo Cesto na Rožnik, delajo zvezno pot ali bližnjico nad vilo »Kredarice« ter urejajo okolice kapelice za Čadom. Na Celovški cesti se podirajo kostanje, da Ljubljana v čim krajšem času dobi že tako potrebni novi veselejši. Vse lesi podrtih dreves daje mestna občina revežem. Odbor za zimsko pomoč je vesel in ponosen, ker sme sodelovati pri restavriranju in obnovi pomembnega ljubljanskega gradu, prav tako pa pričakuje splošnega priznanja za uresničitev otroškega paradiza. Podpiranci odbora za zimsko pomoč so namreč že začeli z deli za preureditev okolice tivoljskega ribnika in vse mestne vrtarije ter tivoljskega parka na južni strani glavnega dvorova v veliko otroško igrišče, opremljeno z raznovrstnimi pripravnimi in prostori za igranje, s kopališčem in okrepčevalnico ter zasajenim s samimi sadnimi drevesi, kjer bodo otroci pod varstvom poklicnih varuhin res uživali pravi paradizi enako, če so revni ali bogati staršev. Ljubljana je prvo evropsko mesto, ki se bo ponašalo z otroškimi igrišči po najmodernejših načelih mladinskega skrbstva, saj v tem otroškem paradizu nikjer ne bo nedolžnim otrokom prepovedanega sadu.

Zaradi ureditve Otroškega paradiza se bo pa morala preseliti mestna vrtarija na posestvo Kolmanovega gradu. Zato tudi tam podpiranci odbora za zimsko pomoč rigolajo travnike in zboljšujejo zemljo z dovajanjem rodovitne prsti, ki jo dobe pri razširjanju Ceste na Rožnik.

Ker je pa v članku omenjena tudi Javna borza dela, moramo pristaviti, da tudi njeni podpiranci delajo pod vodstvom mestnih inženirjev ter zboljšujejo zemljišče nekdanjega centralnega šolskega vrta z dovajanjem smeti, da bo na tako urejenem vrtu mestna vrtarija pridelala čim največ zelenjave in soljila za kuhinjo in stari cukrarni in v Delavskem domu ter za druge socialne zavode.

Velika zmošta je, kdor misli, da pri teh delih nosi vse stroške zimske akcije. Pri vseh delih, ki jih je popril in še podpira odbor za zimsko pomoč, namreč nosi velik del stroškov mestna občina sama, ker pla-

čuje vse gradivo, vse vožnje, vse orodje in tudi nadzorstvo ter vodstvo, prav tako pa pomaga tudi s svojimi delavci, edino medse in zavarovalnice podpirancev krije odbor s sredstvi, ki so jih podarili ljubljanci vseh slojev.

Glede večje publicitete moram omeniti, da je predsednik zimske akcije, župan dr. Juro Adlešič na javni seji mestnega sveta dne 29. novembra 1940. obširno in podrobno poročal o uspehih lanske zimske akcije. V tem svojem poročilu je navedel do pare natančno dolgo vrsto števil, koliko je bilo zbranih prispevkov in koliko so podarili posamezni stanovi. Do pare natančno je navedel tudi stroške za posamezna dela in izdatke za drugačne podpore za zimsko pomoč ljubljanskim revežem. To obširno zaključno poročilo so dobile razmnoženo vse redakcije ljubljanskih dnevnikov, ki so tudi objavili dalje in krajše izveščke predsednikovega poročila. Ljubljanske novinarje je že lansko leto v odboru zastopal odbornik ljubljanske sekcije Jugoslovinarskega združenja in predsednik Novinarskega doma, šefurednik g. Saša Zelenikar, vendar se je po pozneje, žal, moral opravičiti s pre zaposlenostjo. Pisarna odbora za zimsko pomoč na magistratu je vedno odprta za vse informacije, toda želja plemenitih dobrotnikov nam prepoveduje objavo njihovih imen. S hvaležnostjo moramo ugotoviti nadvse učinkovito brezplačno propagando v naših časnikih in veliko zanimanje ter prizadevanje novinarjev za čim večji uspeh zimske pomoči. Gotovo tudi veleposlovni pisec članka soglašajo z odborom, da pri podobnih akcijah prevelika publiciteta lahko prav občutno škoduje uspehu akcije, češar pa veleposlovni pisec gotovo ne želi.

Enako veleposlovni pisec članka gotovo tudi soglašajo z odborom, da mestna občina Ljubljana sama tako mnogo žrtvuje za vse panoge socialnega skrbstva, da so v Ljubljani preskrbljeni starci, bolniki, porodnice in otroci, ki so podopore potrebni in vredni ter ne morejo delati. Računski zaključki mestne občine Ljubljanske zad-

nja leta jasno pričajo, da v Ljubljani tudi ni treba nobenemu trpeti lakote in mraza, kdor more in hoče delati.

Ker pa dobro misli člankar posebej omenja prehrano šolske mladine in šolske kuhinje, ga opozarjamo na mestna otroška zavetišča in na šolske kuhinje, kjer revni otroci dobivajo vsak dan tople zajtrke ali pa vso prehrano ter deloma tudi stanovanje z vso preskrbo. Vabimo ga v mestne zavode v stari cukrarni, da si ogleda predhodni otroški dom, zlasti pa tudi kuhinjo, kjer vsaka revna družina dobi brezplačno hrano celo na dom za otroke in odrasle. V mestnem zavetišču za onemogle v Japljevi ulici dobivajo brezplačno hrano posebej tudi revni visokošolci. Ker ima veleposlovni pisec članka najbrž v mislih revno srednješolsko mladino, moramo svoja izvajanja dopolniti, da mestna občina in odbor za zimsko pomoč morata podpirati predvsem otroke revnih ljubljanskih občanov. Zaključujemo, da bo zimska akcija podpirala mladino in odrasle tudi s hrano v kuhinji Delavskega doma in tudi po raznih takih šolskih kuhinjah, ki jih ni ustanovala mestna občina.

Da pa veleposlovni svetovalec s svojim dobro namenjenim člankom ne bi dvomil v uspeh letošnje zimske akcije, moramo objaviti, da je odbor za zimsko pomoč prav zadovoljen tudi z letošnjim uspehom, saj se je vsota prispevkov letos tako povečala, da prav visoko presega lani zbrana darila. Ker se pa nekateri, ki bi prav lahko dali, še niso odzvali prošnjam odbora za zimsko pomoč, odbor seveda mora čakati na te prispevke in zato ne more zaključiti računov ter tudi ne more objaviti vsote zbranih prispevkov. Veleposlovnanemu sodelavcu »ec« se torej toplo zahvaljujemo za njegov dober namen ter priporočamo, da še nadaljnje sodelovanje pri dobrem delu za mestne reveže ljubljanske.

dr. Ivan Slokar,
podpredsednik akcijskega odbora za zimsko pomoč v Ljubljani.

Nedeljski počitek v trafikah

Trafikanti se zavzemajo za uvedbo popolnega nedeljskega počitka, o čemer bodo sklepali v nedeljo na občnem zboru

Ljubljana, 1. marca. Združenje trafikantov si že dolgo prizadeva, da bi bil nedeljski počitek uveden tudi v trafikah. Trafike so res v tem pogledu posebne izjeme. Prodajalci tobačnih izdelkov nedvomno prebijejo mnogo več časa v lokalih kakor drugi katerekoli stroke. Trafikant sedi v tesnem, navadno ne zdravem lokalni zjutraj, ko so še zaprte vse druge trgovine, zvečer pa odhaja zadnji počivati, po več ur pozneje kakor drugi prodajalci. V mnogih trafikah ne poznajo tudi opoldanskega počitka. Najhujše pa je, da trafikant nima tudi skoraj nobene praznika, saj se trafike po tem dan zaprtje v Ljubljani le na božič in za veliko noč. Tudi trafikant je človek in vsaj zrak bi mu ne smeli kratiti. Sprebrd od časa do časa mu je vpravl življenjska potreba, da vsaj nekoliko izdiha tobačni prah, ki ga mora vdihavati na dan po 12 in več ur.

Trafikanti se neke vrste uslužbenec monopolne uprave. Vsi zelo odvisni so od nje, celo bolj kakor trgovci detajlisti od grosistov. Monopolna uprava ne predpisuje le prodajnih cen svojega blaga, temveč tudi ves način dela v trafikah n. pr. kakšne zaloge mora imeti trafikant, kakšen naj bo lokal in določa tudi delovni čas. Razumljivo je, da monopolna uprava stremi po čim večjem zasluhu in trafikanti jo v tem stremljenju nedvomno podpirajo, saj je tudi njihova korist, če je promet čim večji. Proizvaja pa je nizka in trafikant ne zasluži mnogo niti pri največjem prometu. Dokazano je, da znaša kosmati zasluhek nekaterih trafik v Ljubljani po 30 din na dan. ... Ze zaradi tega je delovni čas v trafikah tako dolg, ker pač sleherni trafikant skuša čim več prodati.

Vendar to ni tudi dokaz, da bi morale biti trafike odprte ob nedeljah. Monopolna uprava seveda želi, da imajo kadilci vedno dovolj prilike zalagati se s tobakom in zato tudi ni bila naklonjena uvedbi nedeljskega počitka. Pri monopolni upravi so trdili, da morajo biti trafike odprte vsakor tudi ob nedeljah, češ da ljudje, ko

praznujejo, največ pokade. Pri delu marsikdo ne more kaditi. Zato je tudi treba nuditi kadilec priliko, da lahko kupujejo tobak, ko imajo čas za kajenje.

Trafikanti pa dokazujejo, da bi uvedba nedeljskega počitka nikakor ne škodovala monopolni upravi. Če bi se zaradi nje poraba tobaka zmanjšala, bi nedeljskega počitka ne zagovarjali, saj bi škodovali sami sebi. Trafikanti dobro vedo iz svojih bogatih izkušenj, da kadilci pokade tem več, čim več imajo v zalogi tobaka. Tako ni promet zaradi počitka trafik na božič in veliko noč nič manjši, temveč še celo večji, kakor če bi bile trafike odprte. Kadilci se namreč tem bolj zalagajo s tobakom dan pred praznikom in mnogi kupujejo nekoliko več, da bi jim tobak ne pošel. Ko pa ima kadilec pri rokah tobak, ne varčuje s njim in pokadi mnogo več, kakor če bi ga kupoval sproti. Da je res tako, se je dobro izkazalo decembra, ko so se razširile vesti, da se bo tobak podražil. Kadilci so se v strahu pred podražitvijo zelo zalagali s tobakom s ker so imeli zaloge, niso varčevali, temveč tem bolj kadili.

Po tem smemo sklepati, da bi uvedba nedeljskega počitka nikakor ne škodovala monopolni upravi in ne trafikantom. Tudi kadilci bi se z njo sprijaznili. Sicer pa trafikanti predlagajo uvedbo nedeljske dežurne službe po vzoru lekarn. Lekarne morajo imeti nedeljsko dežurno službo, ker pač prodajajo blago, ki je za marsikoga življenjskega pomena. Vsak bolnik in zlasti ne človek, ki zboli nenadno, se ne more založiti z zdravili vnaprej, kadilec se pa seveda lahko založi s tobakom in bi ne pogrešal nedeljske dežurne službe trafik. Toda, če bi trafikanti morali plačati uvedbo nedeljskega počitka za dežurno službo, so pripravljeni tudi na to.

O tej zadevi, ki zelo zanima številne ljubljanske kadilce, bodo trafikanti razpravljali v nedeljo na občnem zboru svojega združenja. Na dnevnem redu so pa še druge važne zadeve, zato se obeta tepla udeležba zborovalcev.

Novi slovenski grobovi v Ameriki

Dva samomora in več smrtnih nesreč med ameriškimimi Slovenci

V New Yorku so se poročili Janez Ho-leček z Amalijo Kovačič, Jurij Koprivšek z Geraldino Naglič in Marijan Bandelj z Izabelc Hofer.

V Exportu si je krenel življenje Janez Kogovšek. Obesil se je v mrtvašnici. Doma je bil iz Rovt pri Logatcu, star okrog 60 let. V Waukeganu se je obesil Janez Špi-lek, star 59 let, doma s Stajerskega. V kraju Jere se je smrtno ponoreč Jakob Te-kavec, star 63 let, doma iz Šturja pri Blo-kuh. V Clevelandu je avtomobil do smrti pcovozil Miho Pavlovič. Pekojni je bil star 29 let in rojen v Ameriki.

V Hisholmu je umrl Miha Grivec, doma iz Srednjega Lipovca, fara Ajdovec pri Žužemberku. Pred leti ga je pcovezil avto, pa je ostal živ toda dobil je raka na prsih in trpel je hude bolečine, dokler ga ni rešila smrt. V Brooklynu je postala žrtev materinstva Marija Mihelič stara 39 let, doma iz Zidhovega v Beli Krajini. V St. Catharini v Kanadi je umrl Jože Molek. V Pittsburghu je umrla Marija Rihtar stara 65 let, doma iz Brusca pri Novem mestu. V Clevelandu so umrli Nikolaj Herak, star 49 let, doma iz Bratislave, občina Sošice pri Žužemberku, Jožepina Jesenovic, stara 50 let, doma iz vasi Japava, Uršula

Kalac, stara 63 let, doma iz okolice Lože na Notranjskem, Franc Kalin, star 52 let, doma iz vasi Plače na Vipavskem in Ma-rija Mrhar, rojena Mate, stara 41 let, do-ma iz Dolenje vasi pri Ribnici in Franči-ska Martinjak, doma iz vasi Vel. Čemnice v litijemskem okraju. V Fort Smithu je umrl Anton Ocepek, star 51 let, doma iz Po-toka pri Vačah na Dolenjskem. V Hibbin-gu je umrla Frančiška Zagornik, stara 62 let. V Sheboyganu je umrl Anton Prime, star 52 let, doma iz litijske Bistrice. V Ben-ningu je umrl Janez Maršič, star 71 let, doma iz vasi Gruševje, občina Pribova, v Garryju je umrl Joža Ahčin star 68 let, doma iz Poljan pri Ribnici. V Fairportu je umrl Janez Palčič, star 70 let, doma z Vrhnike, v Milwaukeeju je umrl Nikolaj Vrbnik, doma iz Soštanja, v Pueblu so umrli Doroteja Baldwin, rojena Zobeč, sta-ra 26 let, rojena v Ameriki, Janez Križ-man iz Tisovca pri Strugah na Dravskem in Gregor Grabjan, star 49 let, doma iz Adlešičev pri Črnomlju. V Chicagu je umrl Anton Horvat, doma iz Žužemberka. V Jenny Lindu je umrl Anton Ravnikar, star 57 let, doma iz Vač pri Litiji. V Hun-tingtonu je umrl Franc Smekar, star 71 let, doma iz Stične. V Clevelandu je zado-

la srčna kap Gregorja Marolta; star je bil 43 let, doma iz vasi Ravne, fara Blo-ke. V Clevelandu je umrl Franc Smekar, star 65 let, doma iz Dolenje vasi, fara Po-lica pri Višnji gori. V Chicagu je umrl Anton Prešern, star okrog 70 let, doma iz Vrbe na Gorenjskem. V La Salle je umrl Andrej Robič, star 67 let, doma iz Lipe pri Mozirju. V Falls Creeku je umrla Angela Poje, rojena Zakrajšek, stara 42 let, doma iz Gradišča pri Kočevju. V Ber-winu pri Chicagu je umrl Alojz Darovec, star nad 70 let, doma iz okolice Novega mesta. V St. Josef Walleyu je umrla Ma-rija Wally, rojena Markič, stara 80 let, doma iz Gorici nad Kranjem. V Portlandu je umrl Janez Vuković, star 33 let, rojen v Ameriki. V Johnstonu je umrl Jože Kav-šek, star 51 let, doma z Dolenjskega. V Girardu je umrla Alojzija Pezdri, doma iz Mošenj pri Radovljici. V New Dulutu je umrla Neža Skole, stara 73 let, v Calo-mettu je umrl Miha Klobučar, star 80 let, doma iz vasi Duplice. V Danville se je smrtno ponorečila Terezija Lawrence, ro-jena Zganjar, stara 30 let. V Roundupu se je v rudniku smrtno ponorečil Maks Pol-šak, star 35 let, rojen na Westfalskem. V Garry je umrl Lojze Ahčin. V Bon Carbu je umrl Anton Bratkovič, star 62 let, ro-jen v Šapjanah pri Jelšah na Primorskem.

Križanka

1	2	3		4	5	6	7
8			9				
10			11			12	
		13		14		15	
16	17			18			
	19			20		21	
22		23		24			25
26	27		28				
29	30		31			32	
33		34			35		
36				37			

Pomen besed

Vodoravno: 1. duše umrlih, spomin na mrtve pri Rimljanih, 4. mesto v Transkav-kazi, 8. razdobje, 9. časovni prislov, 10. romanski spomin, 11. kratka za svojočo-12. ognjenik na otoku Mindanao (Filipi-ni), 13. vrsta igre na kvarte, 15. kem. znak za prvinu, 16. mali otok pri Dubrov-niku, 19. iglavce, 20. bajka, 23. ruski pla-tej, 26. ploskovna mera, 28. eden izmed dvanajstih apostolov, 29. bajeslovni usta-novitelj Londona, 31. veznik, 32. kem. znak za prvinu, 33. rusko jezero, 35. osebni za-imek, 36. ruska reka, 37. bočasta rastlina.

Navpično: 1. slovenski geograf, 2. vrsta papirja, 3. predlog, 4. kem. znak za prvinu, 5. žensko ime, 6. gora v Karavankah, 7. reka v Boeni, 8. albansko mesto, 11. čas-ovni prislov, 13. tropška žival, 14. grška boginja, 17. predlog, 18. reka v Črni gori, 21. osebni zaimek, 22. dvorana, 24. sokols-ka edinic, 25. skupno ime za nekatere eruptivne kamnine, 27. starogermanske črke, 30. slovenski skladatelj, 32. številnik, 34. kem. znak za prvinu, 35. del voza.

Rešitev križanke, objavljene prejšnjo soboto

Vodoravno: 1. Tisa, 5. Adam, 9. Ares, 10. seno, 11. car, 13. val, 14. in, 15. ker, 17. Mo (molibden), 18. devet, 20. Ciciban, 22. razum, 24. es, 26. los, 27. to, 28. bob, 30. pek 31. Uran, 33. delo, 34. Tara, 35. orel.

Navpično: 1. Tacit, 2. Iran, 3. ser, 4. as, 5. as, 6. Dev, 7. Anam, 8. Moloh, 12. Revizor, 15. Kecal, 16. rebus, 18. dir, 19. tam, 21. debut, 23. sokol, 25. Sora, 27. tele, 29. bar, 30. pes, 32. na, 33. do.

Iz Trebnjega

Gospodnje peko same kruh od kar so uvedene krušne karte. Vsaka nabavlja s krušno karto rajši moko, kot kruh in je zato tudi pekarna skrbila obrat do skrajnosti. Peče le še od časa ac časa ter je potrošnja kruha iz pekarni silno padla. Z razliko kot v občini Dobričice pa naše go-spodinje v Trebnjem na izdane februarne krušne karte prejemale moko in testenine neomejeno, kolikor jim pripada. Občinski preskrbovalni urad si je pravočasno pre-skrbel potrebne količine žita, ki je bilo oddano v mlino Ivana A. Grošek, ki je moko za februar že dobavil med tem, ko se potrebna količina za marec že pripravila in je redna preskrba tudi za mesec marec zagotovljena.

Iz občine. Za pokritje primanjkljaja cestnega okrajnega odbora se bo pobirala na vse neposredne davke 20% doklada. — Rekrutni spisek mladeničev rojenih 1921 in, ki pridejo v letošnje leto na nabor je razgrnjen od 28. t. m. in sicer v sobi vo-jaskega referenta na sreskem načelstvu v Novem mestu. — Na občini sta na vpogled dva razpisa za sprejem gojencev v pod-oficirsko šolo in sicer za inženjersko in ar-tillerijsko stroko. Za sečnjo smrekovih goz-dov v zvezi zatiranjem lubadarja so izdani zelo strogi predpisi in naj se lastniki smre-kovih gozdov pred sečnjo istih s temi pred-pisi seznanijo na občini. — Krušne karte za karte za marec bo občina izdajala vsem upravičenim le na podlagi predložitve glav krušnih nakaznic mesca februarja. Za-to naj tozadevni odrezek krušne nakaznice od februarja vsak skrbno shrani in ne od-metuje proč, kakor se je zgodilo to že v več primerih.

izbrati, če občinskemu prehranjevalne-mu odboru ne uspe izposlovati za to pa-sivno občino potrebne količine moke. Ob-čina Dobričice je sicer kmečka občina, vendar so pa z redkimi izjemami v tej občini odvisni na dobavo kruha in moke tudi kmetje sami, ki v lanskem letu v tem okraju niso pridelali žita niti za seme. Do to Prevodu in Ljubljani dopovedo so stle-nili odposlati posebno delegacijo, ki naj objasni razmere v katerih občini občine Dobričice danes žive. Zelim jim, da njih posredovanje ne bi bilo zaman, in bomo o tem še poročali.

Mešto vaškega pismonoše je oddano, in sicer g. Francu Berčonu. Ob tej priliki prosimo pošto upravo, da bi uvedla dnev-no dostavo pošte vsaj po vaseh, ki leže ob državni cesti in mimo katerih gre vaški pismonoša dnevno v vasi, kjer je dnevna dostava že uvedena.

Občinski proračun je davkoplačeval-cem na vpogled med uradnimi urami v občinski pisarni. O osnutku, kakor ga predlaga občinska uprava, bomo še spre-govorili.

Občni zbor gašilske čete se je vršil pre-telki četrtke. Za novo poslovno dobo je izvoljena stara uprava s predsednikom g. Antonom Eržekom na čelu.

Naročnike, ki jim je potekla naroč-nina, obveščamo, da se bo v teh dneh zglasil pri njih naš dopisnik odnosno raz-našalka in jih prošimo, da poravnajo na-ročnino. Tisti pa, ki plačujejo naročnino po pošti, naj še poslužijo za poravnavo naročnine položnic, ki smo jih priložili včerajšnji številki našega lista.

Iz Celja

— Jubilej Matije Benčana. V nedeljo 2. t. m. bo dopolnil br. Matija Benčan v Celju, prvak slovenskih sokolskih telovad-cev in atletov ter bivši načelnik ljubljans-kega Sokola in Celjskega Sokola, zdrav in krepak 75. leto svojega življenja. Zaslu-žnemu in uglednemu jubilarju, ki se že 57 let z vso vnemo in ljubeznijo udeležuje v sokolstvu, iskreno čestitamo k 75-letnici in mu želimo še dolgo vrsto let zdravlja, zadovoljstva in uspešnega sokolovanja!

— Zanimivo uspešanje. Pod okriljem Jadranske straže v Celju bo predaval drevi ob 20. v risalnici meščanske šole g. Ve-koslav Smid iz Trčica o Kornatih, vrsti otokov od Murtera preko Dugega otoka do Sestrinja. Predavanje bo spremljalo 80 krasnih fotoposnetkov v naravnih barvah.

— Klub slovenskih kolezarjev v Celju je imel v četrtke zvečer 43. redni letni občni zbor. Iz poročil funkcionarjev je bilo razvidno, da kriza v slovenskem kolezar-stvu vpliva neugodno tudi na delovanje Kluba slovenskih kolezarjev v Celju, ki pa je pripravljen storiti vse, kar je v nje-govi moči, da se ta kriza odpravi. V odbor kluba so bili izvoljeni naslednji gg.: pre-dsednik Mirko Fajš, podpredsednik Joško Aman, tajnik Ivan Lubej, blagajnik Av-gust Šumer, tehnični referent Albin Zu-panc, odborniki Anton Brebec, Franjo Kajtner, Tone Špes in Mirko Fabjan. Re-vizorja sta gg. Drago Gams in Hinko Vu-lak.

— Za zimsko pomoč v Celju so še daro-vali: Celjsko pevsko društvo 150 din, Na-bavljalna zadruga drž. uslužbencev v Ce-lju 200 din, Društvo mestnih uslužbencev v Celju pa 831 din, ki jih je nabralo med svojim članstvom.

— Mestna občina celjska bo v četrtke 6. t. m. oddajala v najem zemljišča (njl-ve in travnike) in sicer ob 8. pri okoliš-škem pokopališču, ob 10. pri mestnem po-kopališču, ob 14. na bivšem Rajerjevem posestvu in ob 16. na Sp. Lanovžu.

— Obsojenec hazarderji. Na okrožnem sodišču v Celju so se morali zaradi hazar-diranja zagovarjati Pavel Divjak, Jakob Trdina in Franc Medved iz Rogaske Sla-tine. Divjak je pri hazardni igri v petih dneh osušil Trdno in Medveda za 3000 din. Divjak je bil obsojen na 8 mesecev stroge-ga zapora, Trdina in Medved pa sta bila obsojena vsak na 300 din denarne kazni.

— Ljudem je izvaljil denar. Okrožno sodišče je obsodilo ključavničarskega po-močnika Florijana Miklavčiča iz Maribora na 8 mesecev strogega zapora, ker je v Celju in Mariboru izvaljil številnim trgov-cem večje zneske pod pretvezo, da jim bo dobavil razno blago. Svojim žrtvam se je izdajal za uradnika.

— Zdravniško dežurno službo za člane OUZD in svojce bo imel v nedeljo 2. t. m. zdravnik dr. Josip Cerin v Prešernovi ulici.

Iz Kranja

— Lutkovno gledališče v Narodnem do-mu vprizori jutri ob 15. uri reprizo igrice »Gašperčkov junaški čin«. Dodatek žalo-igra v 1. dejanju. Vstopnice so v predpro-daji v nedeljo od 11.—12. ure.

— »Spavaj moja dekleca« na odru »Vza-jemnosti«. Del. kulturno društvo vprizori v nedeljo ob 16. uri v »Cankarjevem do-mu« dramo v 3. del. od Severnyja »Spavaj moja dekleca«.

— Sestanek hišnih posestnikov. Hišni posestniki se opozarjajo na sestanek, ki se bo vršil v nedeljo ob 10. uri v dvoranu hotela »Stara pošta« na katerem bo pre-daval g. Ivan Frelih, predsednik društva hišnih posestnikov iz Ljubljane o dolžnos-tih radi zakonitih in drugih aktualnih vprašanj. V interesu vsakega hišnega po-sestnika je, da se predavanju udeleži. Vab-ljeni vsi. Vstopnine ni.

— Kino v Strazišču predvaja trojni pro-gram. Na sporedu so filmi »Rdeča kapica«, »Dramska šola« in »Gusarska simfonija«.

— Kino Narodni dom predvaja dva za-nimiva filma »Čestni muzikanti« in »Mla-kužca«.

— Za »Zimsko pomoč« so darovali: Tvrda »Merkur« 5000 din, podružnica ban. hranilnice 5000 din, lekarna Šavnik ded., 3000 din, tvrda »Kovina« 2000 din, M. Koki 1000 din, Sokolsko društvo 3930 din, Elektrarna Majdič 2000 din. — Odbor za Zimsko pomoč sporoča, da se bo vršila na-biralna akcija za zimsko pomoč v dne 4.—11. marca t. l.

— Prehranjevalni odbor sporoča, da do-be stranke krušne karte za marec pri tr-govecih. Stranke, ki dobe karte za kruh ozgroma moko prvič v marcu pa na občini in to od črke a—m, 3. in 4. marca od n—8, 5. in 6. marca od t—ž od 7. do 8. marca t. l.

Odkod skalpiranje pri Indijancih?

Belokožci imajo največ zaslug, da se je razširil ta krvoločni običaj, ki je izginil šele pred pičlimi 50 leti

Kolikar groza nas je obletavala, ko smo otroci kar požirali povesti in romane o Indijancih, ko smo čitali kako je Indijanec skalpiral svojega sovražnika, stopil ali pokleknil je nanj, z obema rokama ga je zgrabil za lase in z ostrim nožem prerezal kožo okrog lobanje. Potem je močno potegnil za lase in že se je okrvavljeni skalp gugal v visoko dvignjeni roki. To je bil znak junaštva, znak, ki se je nosil primeroma ustrojen na obleki ali na vlgvamu. Evropski borci so hodili okrašeni s križci in

sikaterem junaku pripovedujejo legende, kako je pil vino ali med iz vrta, narejena iz lobanje premaganega sovražnika. Od tod naj bi baje izvirale tudi take besede kakor so Kopf, Kopie-glava in Coup-Coupe, pokal, čaša. Plemena, ki so se morala pogosto seliti iz kraja v kraj, niso hotela jemati s seboj celih glav, zato so jemala kot trofeje samo en del, z glave potegneno kožo.

Belokožci imajo za to največ zaslug

Dokler Indijanci niso spoznali belokožcev, jim je bil skalp samo znak njihove hrabrosti in bojevitosti. Ko so se pa jeli naseljevati v njihovih bivalističnih Evropci in ko so nastale medsebojne borbe, je dobil skalp nov pomen. Belokožci, ki so videli v domačinih samo divje zveri, so razpisovali nagrade za skalpe sovražnih Indijancev. Tako je postalo skalpiranje sčasoma nekakšna donosna obrt. Za skalpe se niso potegovali samo Indijanci, temveč tudi belokožci, če že ne zaradi dobička, pa vsaj zato, da so se lahko pobahali z njimi, češ pogledajte nas, kakšni junaki smo. Skalpirali so lovci, farmarji, trgovci, vojaki, možiki in ženske.

Tako je dobila leta 1675 neka Mannah Dustanova za skalpe dveh Indijancev, dveh žensk in 6 otrok iz naselbine v Connecticutu nagrado 50 funtov šterlingov in povrh še mnogo daril. Pozneje so razpisovali nagrade za skalpe tudi Francozi, ki so imeli tam nekoč kolonije. Po zakonu z dne 7. marca 1707 je mogel dobiti vsak dobrovoljec za en indijanski skalp sto funtov. Celotno v mirobiljni Pensilvaniji so plačevali skalpe Indijank ali indijanskih dečkov do 10 leta starosti po 130 dolarjev. Guverner New Yorka Clinton je sprejel leta 1764 v javni avdiciji francoske skalpe in jih bogato plačal. Skalpiranje se je tako razširilo, da so skalpirali tudi bele sovražnike, da celo politične nasprotnike. Skalpi so vseli tudi na cerkvi v Santa Fe kot žrtve svetnikov, na trdnjavi Suppers Fort v Kaliforniji in na vratih mehških prezidijev.

Skalpiranje prenehalo šele pred pičlimi 50 leti

Skalpiranje je bilo v Severni Ameriki v navadi tja do leta 1885. Zanimivo je, da so nosili indijanski vojskaki nalašč lase na temenu počesane navzgor, da bi v pri-

meru poraza olajšali svojemu sovražniku skalpiranje. Nasprotno so se pa angleški naseljenci za kožo na svojih glavah bali in marsikateri je bil vedno do golega ostržen. Nekateri so bili pa vendar pripravljeno žrtvovati nekaj s svoje glave zmagovalnemu Indijancu ali sploh sovražniku in zato so nosili lasulje. Sicer pa, kdor je bil samo skalpiran in drugače ni bil ranjen, je navadno skalpiranje preživel.

Bojni okras Indijanca

Zdaj torej skalpiranje v Ameriki ni več v navadi. Ples skalpov se med Indijanci še vedno pleše. Pri njem se rabijo umetni skalpi in z njimi se proslavljajo lovci, ki so ustrelili divjo zver, ali pa ljudje, za služni za določeno plemo. Skalpiranje je zapustilo svoje sledove tudi v ameriški angleščini. V Ameriki ljudje prisegajo: »Naj nikoli ne vidim nobenega skalpa.« Prijatelji si pa med seboj zagotavljajo: »Med nami ne bo nobenega skalpiranja. Zeleniškim tatovom in roparjem pravijo v Ameriki »železniški skalperji« in tudi v sportu se mnogo »skalpira«.

Indijanski tip

drugimi odlikovani, Indijanci pa s skalpi. Pojma skalp in Indijanec sta nam bila tako nerazdružljivo zvezana, kakor tomahawk in Indijanec. In vendar, ko je Kolumb odkril Ameriko in ko so se začeli tja seliti belokožci, večina Indijanci skalpiranja sploh še ni poznala. Poznali ga niso zlasti tisti Indijanci, o katerih čitamo zdaj največ teh divjih, razburljivih zgod.

Razširilo se je šele v novem veku

V prvih časih so hoteli videti Evropci navado skalpiranja samo pri domačih v južnovzhodnem delu Severne Amerike, v južni Ameriki pa samo v pokrajini Gran Chaco. Iz česa se je ta običaj sploh razvil, o tem imamo dve domnevi. Eni raziskovalci, med njimi Kriegerberg, pravijo, da je skalpiranje verskega izvora. Stari Mehičani so darovali svojim bogovom razne živali, pozneje pa tudi ljudi. Človeka so razparali in potegnili iz njega kožo. Tako so recimo žrtvovali bogu Xipe, ki se je vsako pomlad pomlajen znova zil v človeka tako, da so njegovo telo najprej prevrtili s puščicami. Potem so mu potegnili iz telesa srce in ga odrli, da je mogel obleti njegovo kožo novorojeni bog. Znani indijanski obred z ujetnikom, privezanim k mučeniškemu kolu, kjer prestreljeni žrtvi končno potegnejo z glave kožo, je najbrž ostanek tega staromehiškega obreda. Na-

Indijanski bojevnik

mesto vse kože potegnijo tu človeku s telesa samo en del — kožo z glave kot najvažnejšo delo telesa. Nobenega dvoma ni, da so se nomadski Indijanci naučili skalpiranja od naseljencev okrog Mehškega zaliva. Na sever sedanjih Združenih držav so pa zanesla običaj skalpiranja šele plemena Irokesov.

Drugi raziskovalci pa pravijo, da se je skalpiranje razvilo iz navade, odrezati sovražnikom glave. Ta lepa navada je bila včasih razširjena tudi v Evropi. O mar-

100 letnica smrti Wilhelma Sertürnerja

učenjaka, ki je izoliral najbistvenejši del opija — morfij ali morfin

20. februarja 1843 je umrl Friedrich Wilhelm Adam Sertürner. Njegovo življenje je bilo polno težkega znanstvenega dela in udarcev usode. Pričelo se je leta 1803. V času naravoslovnega evolucionizma se je posvečilo lekarnarju, ki je vedel, da mora človek obvladati gmo, da mu bo služila, po mnogih poskusih izolirati najosnovnejši del opija morfi ali morfin.

Ni golo naključje, da je Sertürner, ki je do podrobnosti poznal uspehe svojega znanstvenega raziskovanja, poskušal podpreti jih znanstveno. V svoji znanstveni iskrenosti je delal še dve leti, preden se je odločil za objavo članka o svojem odkritju v »Tromsdorf's Journal der Pharmacie«. Rozprava se je pa izgubila v takratnih nemirnih časih, na Sertürnerja so pozabili in kmalu potem so vesti iz Pariza povezale Derosna in Seguinu z odkritjem morfija.

Mnogo pozneje šele leta 1817 je Sertürner priboril svojemu znanstvenemu delu in odkritju pripadajoče mesto. Takrat je seznanil znanstveni svet in tudi najširšo javnost s svojimi končnimi dognanji v razpravi »o morfinu«, ki jo je objavil v »Gilbertovih fizikalnih analih«. To je bilo takrat veliko presenečenje za ves znanstveni svet in ključ do novega dognanja je globoko posegel v razvoj medicine in prinesel dotlej nepriznanemu učenjaku zasluženi sloves.

Največji pomen morfija, ki se izdeluje iz opija, je v njegovem karakterističnem zblizanju ali popolni zadušitvi občutljivosti za bolečine, ker ohromi tisti neznatni del možganske skorje, kjer je središče za dojemanje bolečin. Morfija pa ne moremo uporabiti za ohromenje bolečin pri operacijah, ker bi ga potrebovali preveč. S tem bi bila ohromljena središča v podaljšku hrbeničnega mozga, važna za temelje življenjske funkcije. To bi pa povzročilo ta-

kojšnjo smrt. Tako je prineslo odkritje morfija človeštvu olajšanje pa tudi strah in grozo.

Velik uspeh dunajskih plezalcev

V petek dopoldne so trije dunajski plezalci in sicer Kasperek, učitelj na šoli za gorske vodnike in Fulpmes Brunhuder in plezalec Wiegeler iz Leobna došli nov pomembni uspeh v plezalski tehniki. Odlučili so se za prvo zimsko plezanje po severni steni gore Hochtor v Ebnstalu in so jo tudi srečno preplezali. Preplezali so morali 900 m visoko steno, ki jo lahko prepleza poletni srednje dober plezalec v 3 urah, oni so pa rabili skoraj 7 ur.

Šest noči so morali preživeti v strmi steni. Ko so imeli v soboto že preceščen del poti za seboj, jim je zdrknil v prepad nahrbtnik z živili, tako da so morali znova začeti plezanje. Njihov uspeh je tem večji, ker je bila vsa stena pokrita z ledom, in je veljala doslej med plezalci v zimskem času skoraj za neopredeljeno. Kasperek je eden najboljših plezalcev. On je preplezal severno steno gore Eiger. Prvi uspešni naskok te strme gore leta 1938. Je vzbudil med planinci največjo pozornost.

Rak se širi

Vprašanje raka še daleč ni rešeno, vendar se je pa posrečilo mnogo odkritij, ki so za lečenje raka velikega pomena in ki približujejo raziskovalce zaželenemu cilju. Zadnje čase so našli mnogo novih snovi, s katerimi se da na poskusnih živalih izzvati rak, v nekaterih primerih celo na določenih organih. To je velikega pomena

za ugotovitev izvora bolezni in za njeno zdravljenje.

Obseg dednega razpoloženja za to nevarno bolezen je bil že točno določen. Bogati so tudi uspehi in izkušnje medicinskega raziskovanja o nagnjenosti k raku in o odpornosti proti njemu. Seveda so se zboljale tudi diagnostične razmere in zdravlilne metode, zlasti opazovanje s rčjem. Na kongresu nemških kirurgov leta 1939 je bilo na podlagi uspehov na sedmih klinikah ugotovljeno, da je bila tretjina primerov kirurškega raka izlečena. To dokazuje, da se zdravstvene metode stalno izboljšujejo. Vendar nam pa statistika kaže, da se rak vedno bolj širi in sicer ne samo relativno, temveč tudi absolutno. O tem, kako zelo je rak razširjen, nam priča dejstvo, da podožee tej nevarni bolezni povprečno 10% ljudi, ki umro po 20 letu starosti.

Energija iz solnca in vetra

Afrika je del sveta, ki ima največ vodnih sil na svetu, toda izkorišča jih zaenkrat samo 1,5%. Prav to dokazuje kako malo je Afrika kultivirana. Iz vodnih sil pridobljena elektrika niti od daleč ne krije potrebe po energiji v Afriki. Res imajo tam dovolj lesa in raznih odpadkov s plantaž in inženjerji delajo uspešne poskuse s sežiganjem teh odpadkov pod parnimi kotli ali v generatorjih na pogonski plin. Kolonizator lesa je pa škoda za kurjavo. Na drugi strani se pa z večjim pridom uporabijo tudi odpadki s plantaž za razne industrijske izdelke. Premoga in nafte pa v afriški zemlji ni.

Tako so izdelali nemški tehniški stroje, ki dobro izkoriščajo v pasatne vetrove za

proizvajanje elektrike v vetrnih elektrarnah. Stroj na veter, ki daje 15 do 20 Kw stane v našem denarju okrog 10.000 din. Tudi prastare sanje, da bi črpali energijo iz solnca, se bodo dale v dolednem času uresničiti. Sliše se sicer paradoksum, vendar bo pa nekoč v Afriki največ vode tam, kjer je zdaj najbolj suha zemlja odnosno največja puščava, kajti prav v puščavi se da s pomočjo cenene solne energije črpati voda iz velike globine.

Kometi v letu 1941

V letošnjem letu se pojavi kot prvi periodični Templov komet 2, ki je bil prav te dni v opoziciji s solncem. Oddaljen je bil od njega 200 milijonov kilometrov. Ta komet je odkril leta 1873 Tempel v Arcetri. V aprilu se bo pojavil Enckejev komet, odkrit leta 1786. Ko bo v opoziciji s solncem bo oddaljen od njega samo 50 milijonov km. Ker je ta komet blizu Merkurjeve poti, ga uporabljajo zvezdoslovci za izračunavanje Merkurjeve gnote. Tako je izračunal Backland razmerje Merkurjeve gnote do solnca 1:9.700.000, kar se pa ne zdi pravilno.

Kot tretji se prikaže na nebu Schwassmann-Wassermannov komet iz leta 1925. Ta komet se pojavi vsakih 16 let in pol. Letos bi morali videti na nebu tudi Vicov iz leta 1844, ki ga je pa opazoval Svez šele leta 1894. Ta komet so opazovali zvezdoslovci na nebu že leta 1678, ko se je videl s prostim očesom. Pojavi se vsakih šest let in vendar so ga od takrat videli samo dvakrat. Vsi kometi se pa ne vidijo s prostim očesom in zvezdoslovci pravijo, da letos nobenega ne bomo videli na nebu, če se ne pojavi kak nov romar po svetovju.

Ustanavljajmo sokolska bratstva in poverjeništa

V sleherno našo vas mora prodrati sokolska misel

Ljubljana, 1. marca. Savez Sokola kraljevine Jugoslavije je izdal brošuro z naslovom »Ustanavljajmo sokolska bratstva in poverjeništa«. V tej brošuri je mimo pravilnika o sokolskih bratstvih in poverjeništvih tudi pojasnilo, zakaj so potrebne v naši domovini te nove sokolske enice. V teh pojasnilih bomo med drugim:

Sokolstvo je danes najštevilnejša jugoslovenska narodna organizacija, vendar pa niti danes še ni tako razširjeno v vseh slojih naroda in po vseh krajih, da bi bilo v pravem pomenu besede vsenarodna organizacija, ki naj izpolni vse one velike dolžnosti, ki jih ima tako velika udruževanje. Ali država in narod potrebuje svojo vsenarodno organizacijo zaradi njune splošne nacionalne okrepitve in npr. svetnega, prosvetnega in gospodarskega napredka. Posebno danes, ko je bolj do kdaj koli potrebno, da mora biti narod duhovno in organizacijsko povezan s trdnjo voljo do svojega neodvisnega in svobodnega življenja. Sokolski duh in sokolski ideal so danes najprimernejši in najprikladnejši za ustvarjanje duhovnega edinstva naroda, ki naj napravi iz njega eno samo trdno organizirano celoto. Sokolstvo je najboljša sredstva narodu, saj je vzniklo iz njega in ga vodi duh naroda in njegove potrebe.

Zaradi tega je potrebno, da sokolstvo v novim, močnim razmahom svojih sil in po modrem in premišljenem načrtu ustvari svojemu narodu in domovini tako vsenarodno organizacijo. Še so velika področja, kjer ni nobene sokolske enice. So kraji, kjer so vsi pogoji za delo in kjer ljudje na glas želijo, da bi bili sokolsko organizirani. Toda tamkaj ni od sedaj še nikoli užljal iskre pobude za ustanovitev sokolske enice. So mesta, trgi in vasi, kjer bi se dalo z malim trudom zasidati seme sokolskega združenja.

Da bi se utrla pot razširjenju sokolstva tudi v takih predelih domovine, v mestih, trgih in vasi, kjer ga še ni, in bi se vse delo postavilo na takšno področje na zdravo in čvrsto osnovo, sta bili v minulem letu ustvarjeni še dve vrsti sokolskih organizacijskih enic: **bratstva in poverjeništa**.

Še ena je okolnost, ki je narekovala potrebo po ustanavljanju bratstev in poverjeništev. Priprti se kaj lahko, da neko društvo ali četa iz katerega koli vzroka ustavi svoje delovanje, ker pač v tistem kraju še ni vseh pogojev za obstanek društva ali čete. Do sedaj je tam z likvidacijo tiste enice prenehalo vsako nadaljnje sokolsko delo. V primeru ponovnega ustanavljanja Sokola v istem kraju je bilo potrebno, vse pričeti znova. Zato je tudi iz tega nad vse važnega razloga nad vse umestno, da se tudi po likvidaciji samostojnih sokolskih enic ohrani — da se tako izrazimo — živa klica sokolstva v kakršni koli obliki. Temu namenu bodo služila sokolska bratstva in poverjeništa.

Preostaja samo še, da vse sokolske enice, župe, društva in čete, vsi prijatelji Sokolstva in vsi, ki so jim došli v zadnjem času odprli oči in so spoznali velike

narodne potrebe, izkoristijo ustanovo bratstev in poverjeništev za razširjanje in okrepitev sokolstva, da bo v stanju izvršiti vse svoje dolžnosti v korist kralja, domovine in naroda v sedanjih usodnih časih. Zaključek sokolske Petrove petletnice bodi zabeležen v vsem sokolstvu po močnem, premišljenem pokretu vseh žup, društev in čet v cilju ustanavljanja čim večjega števila bratstev in poverjeništev — za okrepitev in razširjenje organizacije po vseh krajih, kjer je to sedaj ni.

Pri Savezu SKJ je bil zaradi tega ustanovljen poseben »Odssek za organizacijo«, ki mu je določeno delovno področje in so mu zagotovljena sredstva za izpolnitev določenega dela. Vsem župam mora biti najvažnejša, prvenstvena naloga, da točno prouče vprašanje ustanovitve bratstev ali poverjeništev v krajih, kjer so še pred kratkim odnose obstajala sokolska društva ali čete in so prenehale z delom iz katerega koli vzroka.

Vsa ostala navodila bosta prejemale župna uprava oziroma njen poverjenik za ustanavljanje bratstev in poverjeništev stalno od saveznega odsdeka za organizacijo.

Bratje, sestre, na delo za razširjanje sokolske misli v vseh naših mestih, trgih in vasi! Zdravo!

Jugoslavija je največja balkanska država

Pod tem naslovom so objavili te dni nemški listi nekaj statističnih podatkov o evropskem jugovzhodu, ki so jih posneli po nemški reviji »Wirtschaft und Statistik«. Po teh podatkih živi na evropskem jugovzhodu, ki zajema po nemškem tolmačenju Madžarsko, Jugoslavijo, Rumunijo, Grčijo, Bolgarijo, Albanijo in evropski del Turčije, 58,8 milijonov ljudi. Gosota prebivalstva znaša 66 na kvadratni kilometer. V primeru z drugimi evropskimi predeli, zlasti tudi v primeru z Nemčijo, je Balkan sorazmerno precej redko naseljen. To se najbolje vidi, ako upoštevamo, da živi v tako zvanem Veliki Nemčiji (vstevši zapadni del Poljske) 109 milijonov ljudi na površini 820.000 kv. km, medtem ko prebiva na približno enako veliki površini evropskega jugovzhoda, ki znaša 893.000 kv. km, le 58,8 milijonov ljudi.

Glede posameznih držav ugotavlja omenjena nemška revija, da so se v zadnjem času glede njih velikosti izvršile znatne spremembe. Danes ni več Rumunija največja balkanska država, temveč Jugoslavija, ki mera 248. kvadratnih km. Po svoji površini je takoj za Jugoslavijo Rumunija, toda po svojem prebivalstvu je sedaj šele na tretjem mestu, na prvem mestu je Jugoslavija, na drugem Madžarska. Ta je izmed vseh držav na tem področju najbolj gosto naseljena, saj od pade v njej 84 prebivalcev na kv. km. Najbolj redko je naseljen evropski del Turčije, kjer prebiva 55,1 prebivalca na kv. km.

A. E. Fielding

55

Črna mačka prinaša srečo

Roman

— Tu ni nevarnosti... morda samo zame in za mojo sestro. Toda prav jaz se ne strinjam z vašo bojaznijo, Phyllis, čeprav je bilo vaše ravnanje plemenito.

— To ni bojazen, temveč prepričanje, — je odgovorila Phyllis odločno. — Saj sami niste hoteli dovoliti, da bi Keith popil še tisto malo mleka, kar ga je ostalo v skodelici.

— Prosim vas še enkrat, da me pustite samo, — je dejala Alison in se ozrla na vrata.

— Ostanem, — je dejal Keith in sedel na stol.

— Phyllis, prosim, odvedite Keitha in poskrbite, da ne pride več sem, prosim.

— Toda on hoče ostati pri vas, — je odgovorila Phyllis s tihim, utrujenim glasom.

— Da, Alison, hočem in mislim to resno.

— Keith je stal zdaj kraj Alison. Le-ta je stopila korak nazaj in ga rahlo potisnila k Phyllis.

— K nji spadata. Kaj mislite, da me ljubite? — Odkimala je z glavo. — Ne, to ni res.

— Je, — je dejal odločno.

— No, torej, vas pa jaz ne ljubim, — je odgovorila Alison prepričevalno. — Bili ste prepričani, da vas ljubim, to pa ni res. Nobenega moškega ne ljubim in nikoli ne bom nobenega ljubila. So ženske rojene za to, da ostanejo stare device. In jaz spadam med nje. Ne, ne ljubim vas in nikoli vas ne bom ljubila. Prosim vas, pojdite domov in pozabite name. Beatrice! — je zaklicala gori.

Kar je obmolnila. Zgoraj se je začul krik: Alison! Ne morem ga dvigniti. Oh, Alison, pridi hitro gori!

Vsi so odhiteli po stopnicah gori.

Tam v spalnici je stala nad posteljo Beatrice in si prizadevala dvigniti telo svojega očeta, ki je ležal obrnjen k steni. Toda njegovo telo je bilo nepremično. Usta so bila odprta, brada je visela dol, oči so bile steklene in široko odprte. Pogled nanj je bil strašen.

— Po zdravniku skočim, — je zaklical Keith in odhitel po stopnicah dol.

— Vzemite naju dve s seboj, — ga je prosila Eva, zaprepačena ob tem prizoru. — Lahko se ustavite pri zdravniku, potem pa naju spremite do doma.

Srečali so pa dr. Morleya na cesti in ko so mu povedali, kaj se je zgodilo, so obrnili svoj avto proti Gaskellovemu domu.

— Pričakoval sem to, — je dejal mimogrede.

— Imel je slabo srce in mučila ga je nespečnost.

— A zdaj, Keith, — je dejala Eva, ko so prišli v Broadbends, vzemi Phyll in izprehod in ostani z njo čim dlje. Potrebno ji je to.

Keith je izstopil iz avtomobila in ji odprl vrata.

— Alison Gaskellova je govorila resnico, — mu je zašepetala na uho. — Tu je dekle, ki vas ima rado. Čemu bi ji striš srce?

Keith je spremljal lady Heneageovo v vežo in nekaj časa je stal pred vrati.

— Da, rešila ji je življenje. Bil je očitno njen oče. — Lady Heneageeva je odhitela v hišo, Phyllis je pa poklicala Keitha. Pridi sem in govori malo tiše. Da, slišala sem, kaj si dejal. Njen oče je bil to. Poznala sem njegove prste. Dolge in ostre nohte ima. Zdaj morda dobim nazaj svoj demantni prstan. Gaskell je najbrže mislil, ko ga je našel, da je lasten njegovih hčera, in vzel ga je. Bolje je, da je mrtev, za nas vse.

S tem, povsem modernim naziranjem glede smrti, kajti Gaskell je bil zares mrtev, — je Phyll zopet sedla v avto. Bila je zelo bleda in potrta. Keith se je vozil z njo dobro uro.

Pointer je našel dr. Morleya ob Gaskellovi postelji. Nobenega dvoma ni bilo o vzroku njegove smrti. Odkar se je bil preselil iz Harley Streeta, je užival Gaskell preveč pomirjevalnih in uspavalnih sredstev. Morda je bil zato tak čudak.

Pointer in zdravnik sta govorila o tem, kaj je bilo vzrok, da je Gaskell opustil svojo prakso.

— Po mojem mnenju je bilo to samo nesrečno naključje, — je menil Morley. — Res je sicer, da je vedel za razmerje tega moža do svoje žene. Mislim pa, da je zablodila njegova misel samo za trenutek in da je to še predrago plačal. Kar se tiče njegovih hčera, je stvar drugačna. V tem pogledu ga ne morem zagovarjati. Mislim, da sta morali drago plačati vrtoglavo svoje matere... Mislim, da je na hčere prenesel sovraštvo, ki ga je čutil do svoje žene in da jima je uničil vsako možnost sreče.

Obmolnil je. Vstopili sta Alison in njena sestra in vprašali, da-li bi mogli govoriti z višjim inšpektorjem. Morley je ukinil še vse potrebno, potem se je pa poslovil in obljubil poslati čimprej svojo izjavo o vzroku smrti.

Gospa Evansova je prosila Pointerja, naj sede. Potem so pa govorili o Gaskellovi smrti in njeni zaroki s sirom Henryjem Batchelorom.

— Klicala sem ga po imenu, ki je ležal mrtev v knjižnici in Alison se je zato vrnila tistega večera v Broadbends, da bi pojasnila njegovi rodbini...

— Domnevala sem, da je napisal sir Henry tistega jutra novo oporoko, — jo je prekinila Alison. Sir Henry ni bil dejal, da je poval bančnega ravnanja, naj mu prinese novo oporoko. Njegova rodbina je bila pa vsa ogorčena, kom jim to omenila. Bila sem preveč razburjena, da bi se zavedala, kako neumestno je bilo moje vprašanje glede oporoke.

Psihološki nasveti

za srečo v ljubezni, službi in družbi...

Ljubljana, 1. marca.

Izogibajte se vseh nesporazumov, zlasti z nerazumni ljudmi! Povejte, kakšen smisel ima, pripraviti in jeziti se na človeka, ki vam je sicer tako drag in ljubi, in to jeziti se le zaradi tega, da se vidi, kdo ima prav — a so po večini vzrok razne malenkosti, okrog katerih se običajno vrti prepri. Največ preprirov se vodi zaradi samoljubnih zadev.

Bodite pametni in se izogibajte preprirov, če želite varovati živce vseh bližnjih. Goethe pravi: »Kdor hoče pravilno delati, ne sme nikdar zmerjati.« Če vam drugi morda izpodbijajo vašo pravico, tedaj morate tudi takrat molčati, če vidite, da mirno pojasnjevanje vašega postopka ne rodi uspeha. Molčanje je boljše in ima mnogo večji uspeh, kakor pa, če s pestjo udarite po mizi ter hočete s silo in nasiljem izlojevati svoje pravice.

Če vam drugi hoče odvzeti vašo resnico in pravico, četudi dobro ve, da imate prav, pa če mu na to odgovorite z molkom, potem gotovo izloevate pri njem neugodno občutje moralne slabosti, ki postaja s stopnjevanjem podobnih prilik vedno večje. To bo nazadnje dotiknil tudi sam spoznal in se bo trudil, da se izloevče iz svojega neugodnega položaja na ta način, da v bodoče ne bo več napadal vašega pravilnega stališča.

Če ne pomaga to sredstvo, kljub temu, da ste ga vedno uporabljali, tedaj morate toliko prej in bolj molčati, ker imate postojno osebo, ki je duševno nedoračena, ali pa ima izredno slab značaj.

Nične ni popoln in kdo ve in lahko s gotovostjo trdi, da slabe lastnosti vaših bližnjih niso rezultat vaših lastnih nedostatkov. Če vas kjer koli zapostavljajo, ste sami krivi. Kot človek, ki zavestno stremi k uspehu in sreči, se poizkuša vedno prilagoditi svoji okolici in ji postati simpatičen. Ne bodite skopji s pohvalo in lepo besedo!

Mnogo nesoglasij, nesporazumov in sporov nastane prav zato, ker so ljudje drug drugemu nevoščilivi uspeha, napredka in sreče, ker drug od drugega le slabo govorijo, ker ne morejo priznati in pohvaliti dobrih in lepih lastnosti bližnjega, ker mu ne morejo dati priznanja za njegovo uspešno in pozitivno delo.

Hočete srečo in harmonijo z okolico? Izogibajte se vseh preprirov in nesoglasij! Dajte priznanje in pohvalo! Do teh ugotovitev smo prišli na podlagi temeljitega proučevanja vzrokov ljudske nesreče in nezadovoljstva.

„Ormož“

Samo življenje je pokazalo, da dobiva tisti, ki ima več mirnosti, odgovornosti in samozaupanja. To so tisti, ki imajo svoje živce v popolni oblasti ter ne padajo iz ravnotežja ob vsaki malenkosti in težavi. Znatji je treba odavljati težave z lastne življenjske poti ter obdržati ravnotežje.

Po ničemer se ne vidi, da bi morali imeti vi vedno upognjen hrbet. To je zgrešeno! Dvignite glavo in izboljšal se bo vaš položaj!

„Karlovac“

Vaš odnos bo v tem določenem primeru pravičen, če boste čimbolj rezervirani in zaprti. To mu bo ustvarjalo spoštovanje pred vami. Obenem bo to najboljši preizkus resnosti njegovih namenov. Sedaj še ni vidna nobena poteza medsebojnega dopolnjevanja. Njegovo vpludno vedenje je le zunanost in ne dokazuje nekih posebnih čustev. Kolikor ta obstoje, so bolj moment trenutnega vznichenja. Samo čas bo lahko prinesel tu več jasnosti. Zato pustite stvar, da gre s tokom svojega razvoja.

Zaprto in uravnoveseno stališče v vašem odnosu do njega bodi še naprej važen element, zato pazite, da ne podležete trenutni čustveni slabosti. Vsako veselje nad trenutno vznichenostjo je kratkotrajno in trenutno. Stalno in trajno je le razočaranje, ki pogosto sledi.

„P. 22“

Harmonija in ravnotežje je, odnosno bo bistveno stremenje vaše narave. Temu primeramo izbiranje poklice, ki vas ne bo omejeval v vaših sposobnostih. Profesorski, sodniški, knjižničarski ali podobni bo menda najbolj ustrezen vašemu notranjemu stremjenju po ravnotežju, pravičnosti in razločevanju med dobrim in slabim. Posvečajte še večjo pozornost svojem duševnemu razvoju in poglabitvi, saj veste: »Zdrav duh v zdravem telesu daje šele pravo zadovoljstvo uravnovanega človeka.«

„Sneg“

Vi ste oseba brez izrazitega hinavstva ter pretirane samozavesti. V vas je stremenje po izravnavanju in ritmični razgibanosti. Ste občutljivi in prilagodljivi. Otržite se nestalnosti in raztresenosti! V ljubezni vam je predvideno več sreče kakor drugim. Tudi poslovni razvoj in napredek vam je ob pravilnem postopku zagotovljen.

Claude Roussel:
Ženska radovednost

Pospravljajoč delovno sobo svojega gospodarja Dominika Aucleresa je sobarica Mariola naenkrat opazila na pisalni mizi listično. Prvi hip kar ni verjela svojim očem, tako nemoteno se ji je zdelo, da bi se moglo kaj takega pripetiti njenemu gospodarju, tako izrazitemu pedantu. Toda listična je bila tu, ona jo je očipala. Potem seveda ni mogla premagati izkušnje, da bi »vsaj malo« ne pobrskala po nji. Poleg precejšnje vsote denarja in raznih papirjev je našla končno v nji tisto »nekač«, česar se je nadejala. Ni točno vedela, kaj bo našla, toda ko je opazila fotografijo krasne mlade žene, ji je jelo srce močneje utripati in čutila je da je njena radovednost potolažena. Na fotografiji je bilo napisano z drobno žensko pisavo: »Vroče te ljubi in obožuje tvoja — Danijela.«

— Aha!... za to torej gre, — je pomislila sobarica. — Kdo bi si bil to mislil? Danijela! Mlada gospa Danijela Svedla, njen mož je skoraj 15 let mlajši od gospodarja Aucleresa.

Dobro je poznala to damo, ki se je bila pred tremi meseci poročila z bankirjem

Marcelom Herraudom, najboljšim prijateljem gospoda Aucleresa. Njen gošpodar mu je bil celo za poročno pričo. Zdal pa naenkrat ta fotografija! Mariola se je spomnila, kako sta bila še oni dan Herraud in njegova mlada žena v isti deževni sobi njenega gospodarja in kako sta se zaljubljeno gledala. Opazila je celo, kako je gospa Danijela nežno božala roko svojega moža. Pri tem je bil za skrivaj vzdihovala za njenim gospodarjem. Zdal nai pa še kdo reče, da svet ni pokvarjen!

Cepprav je bila hkrati nevoščljiva in ljubosumna na mlado ženo, ker je bil njen gošpodar samec, je zdaj vedela, da je to zelo nevarna igra. Če bi namreč Herraud kaj opazil, bi ne bilo mogoče preprečiti strašne katastrofe. Njake globoko v srcu je drhtela, boječ se za življenje svojega gospodarja. Bila je mlada in lepa in kdo ve, če bo vztrajna dala-li je ne gošpodar vsaj na stara leta pridržal?

Ta čas, ko je Mariola razmišljala o vsem tem, je zapel v predsobi zvonec. Brž je potočila listično nazaj in šla odpret vrata. Na pragu je prestrašeno obstala. Pred njo je stal stari Marcel Herraud. Cemu prihaja v stanovanje njenega gospodarja ob tem nenavdnem času? Herraud je očividno zelo razburjen, nervozno mežika s

oči in dela kretanje, kakršnih še ni opazila pri njem.

— Ali je gospod Aucleres doma? — je vprašal.

— Vsak čas mora priti, — je zamrmrala Mariola. — Ne... ne... ni ga še — je pripomnila v nadi, da bo čim prej odšla.

— Moram počakati tu, da se vrne, — je dejal Herraud odločno.

Zdal ni bilo nobene dvome več, kaj ga je privedlo v stanovanje njenega gospodarja. Herraud je vstopil v predbo in krenil proti delovni sobi. Tedaj je pa šinila Marioli v glavo misel: tam stoji pisalna miza, na nji pa leži listična z izdajalsko fotografijo. Z eno kretljivo roko bi mogel priti do drasocnega dvaka. Zdal morda šele dvomi o zvestobi svoje žene, potem bi bila pa resnica v njegovih rokah.

— Prosim, ne tja, — je skočila nazaj precej, — in odzvala vrata salona. — Tam še ni pospravljeno.

Ko je pa Herraud vstopil v salon, je hladno ugotovil:

— Sai tudi tu ni pospravljeno. Razen tega je to še hladno... Razburjeno je hodil po sobi in se ozlovoljen oziral po poudirnih predmetih.

Mariola je pa hitro zaprla za njim vrata in neoprestano sledila s pogledom vsaki

otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

Imate sicer do neke meje prav, ko trdite, da je življenje sestavljeno iz samih

otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

Imate sicer do neke meje prav, ko trdite, da je življenje sestavljeno iz samih

otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

Imate sicer do neke meje prav, ko trdite, da je življenje sestavljeno iz samih

otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

Imate sicer do neke meje prav, ko trdite, da je življenje sestavljeno iz samih

otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

Imate sicer do neke meje prav, ko trdite, da je življenje sestavljeno iz samih

otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

Imate sicer do neke meje prav, ko trdite, da je življenje sestavljeno iz samih

otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

Imate sicer do neke meje prav, ko trdite, da je življenje sestavljeno iz samih

otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

Imate sicer do neke meje prav, ko trdite, da je življenje sestavljeno iz samih

otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

Imate sicer do neke meje prav, ko trdite, da je življenje sestavljeno iz samih

otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

Imate sicer do neke meje prav, ko trdite, da je življenje sestavljeno iz samih

otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

Imate sicer do neke meje prav, ko trdite, da je življenje sestavljeno iz samih

otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

Imate sicer do neke meje prav, ko trdite, da je življenje sestavljeno iz samih

otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

Imate sicer do neke meje prav, ko trdite, da je življenje sestavljeno iz samih

otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

Imate sicer do neke meje prav, ko trdite, da je življenje sestavljeno iz samih

otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

življenje je lepše, bolj urejeno in vsestransko polno uspeha.

„Moj sinček se noče učiti“

Otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

Imate sicer do neke meje prav, ko trdite, da je življenje sestavljeno iz samih

otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

Imate sicer do neke meje prav, ko trdite, da je življenje sestavljeno iz samih

otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

Imate sicer do neke meje prav, ko trdite, da je življenje sestavljeno iz samih

otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

Imate sicer do neke meje prav, ko trdite, da je življenje sestavljeno iz samih

otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

Imate sicer do neke meje prav, ko trdite, da je življenje sestavljeno iz samih

otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

Imate sicer do neke meje prav, ko trdite, da je življenje sestavljeno iz samih

otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

Imate sicer do neke meje prav, ko trdite, da je življenje sestavljeno iz samih

otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

Imate sicer do neke meje prav, ko trdite, da je življenje sestavljeno iz samih

otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

Imate sicer do neke meje prav, ko trdite, da je življenje sestavljeno iz samih

otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

Imate sicer do neke meje prav, ko trdite, da je življenje sestavljeno iz samih

otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

Imate sicer do neke meje prav, ko trdite, da je življenje sestavljeno iz samih

otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

Imate sicer do neke meje prav, ko trdite, da je življenje sestavljeno iz samih

otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

Imate sicer do neke meje prav, ko trdite, da je življenje sestavljeno iz samih

otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

Imate sicer do neke meje prav, ko trdite, da je življenje sestavljeno iz samih

otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

Imate sicer do neke meje prav, ko trdite, da je življenje sestavljeno iz samih

otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

Imate sicer do neke meje prav, ko trdite, da je življenje sestavljeno iz samih

otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

Imate sicer do neke meje prav, ko trdite, da je življenje sestavljeno iz samih

otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

Imate sicer do neke meje prav, ko trdite, da je življenje sestavljeno iz samih

otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

Imate sicer do neke meje prav, ko trdite, da je življenje sestavljeno iz samih

otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

Imate sicer do neke meje prav, ko trdite, da je življenje sestavljeno iz samih

otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

Imate sicer do neke meje prav, ko trdite, da je življenje sestavljeno iz samih

otroku mora biti učenje prav tako prijetno kakor igranje, to se pravi: do šole mora zavzeti pozitiven in vesel odnos. Samo to rodi uspeh in zadovoljstvo. Posebno je sprememba odnosa do vsega, kar je šola v zvezi, važna zanj, ki ima pred seboj še 8 do 15 let šolskega spopolnjevanja in pripravljanja za poklice.

kompromisov, ali vsak kompromis mora imeti tudi neko mejo. Zakona pod temi čustvenimi odnosi ne moremo svetovati.

„Najina pisava“

Moška pisava izkazuje poštenega in značajnega fanta, ki lahko postane dober in svest mož. Tudi ženska pisava kaže na poštenje in korektnost, vendar ona ne ustreza popolnoma njegovi naravi. Harmonija ni izključena in srecen zakon bi bil še mogel.

Ostali

S prihodnjimi nasveti bomo zopet rubriko razširili, tako da bodo kmalu prišli vsi, ki čakajo, na vrsto. Tudi pismo bomo odgovarjali zopet vsem, ki bodo priložili vsaj 1.50 din v znak, ter dodali vse potrebne podatke.

Naslov: »Slovenski Narod« z dne 18. januarja.

Naslov: Uredništvo »Slovenskega Naroda«, psihološki nasveti, Ljubljana, Knafljeva ulica 5.

Psihološki nasveti

Kupon št. 12

Delo kranjskih gostilničarjev

Z občnega zbora Združenja gostilničarjev v Kranju

Kranj, 1. marca

Pojasnjena skrivnost „zelišča večne mladosti“

Skrivnostno zdravilno zelišče, ki baje rase tudi pod Triglavom, se imenuje Panax ginseng C. A. Mey

Ljubljana, 1. marca. Sen o večni mladosti je star kakor človeštvo. Človeštvo je v vseh dobah iskalo življenjski eliksir in posamezniki so pogosto želeli trdnost, da so ga našli. Tudi najnovejša pomlajevalna metoda, izdelovanje hormonov in vitaminov — so na vse zadnje iskanje življenjskega eliksirja. Prav zato je tudi verjetno, da so ljudje, ki so stoletja preizkušali učinek raznih zelišč, v resnici marsikaj odkrili. Zdravniki niso nikdar tajili, da imajo mnoge rastline zdravilno moč in nekateri so še posebno vneti zagovorniki zdraviljenja s zdravilnimi zelišči tudi dandanes. Resnica je pa tudi, da so mazači pogosto zlorabljali vero ljudi v zdravilnost zelišč in prodajali izredno drago razno šaro brez vsake vrednosti. Razumljivo je, da je med zdravniki mnogo odločnih nasprotnikov raznih tako zvanih naravnih zdravilnih metod, zdraviljenja s zdravilnimi zelišči, zlasti če zdraviljenja, ki ga ne nadzirajo sami. Naglasiti je pa tudi treba, da kljub nešteti poljudnim in quasi strokovnim knjigam o zdravilnih zeliščih še vedno ni dovolj proučeno, kakšno zdravilno vrednost imajo posamezna zelišča in korenine in ne zanesljivih norm za zdravilne doze, odnosa za mešanje zelišč. Privrženci zdraviljenja s zdravilnimi zelišči je mnogo tudi med inteligenčno, ne le med preprostim ljudem, zato pa tudi marsikdo veruje, da ne poznamo še marsikaterega zelo učinkovitega zdravilnega zelišča, ki ga pa uporabljajo z naravno tesneje zvezanega ljudstva. Tako je n. pr. splošno znano, da stari orientalski narodi poznajo in skrivajo mnogo skrivnosti ter da tudi v zdravilstvu hodijo svoja pota.

ZANIMANJE ZA KITAJSKO ZELIŠČE
Naš list je objavil 24. januarja krajši članek s podatki iz čeških listov, kako so v starih časih na Kitajskem iskali čudežno zdravilno zelišče, ki bi naj raslo na pustih otokih Kitajskega morja. Zgodovinarji so se zanimali za zgodovino tega zelišča, ki je bilo na glasu, da ima izredno zdravilno moč. Kitajski cesar je poslal veliko ekspedicijo otrok, ki bi naj poiskali zelišče na otokih, kjer so živeli ljudje izrednega zdravja. Otoki so dobili ime »Otoki življenja«. Iskali so skrivnostno zelišče, ki bi se naj imenovalo ginseng. Toda čitali smo, da zelišča niso našli. Kot odgovor na ta članek smo prejeli dopis, ki je bil objavljen 20. februarja pod naslovom »Zelišče večne mladosti pod Triglavom«. Članek je zbudil veliko pozornost med ljubljancami in posebno so se zanimali za skrivnostno zelišče, ki se posvečajo kot ljubitelji botaniki. Tudi zelo dobri botaniki niso mogli dognati, kakšno zelišče bi se naj skrivalo za imenom ginseng ali ginseng. Nekateri so celo domnevali, da gre za potegavščino.

NA SLEDU ZA SKRIVNOSTJO
Novinarji nismo botaniki in izmed prirodoslovcov vedno je najbrž najbližja ornitologija, ker poznamo raco. Zato nam naj čitatelji ne zametajo, da jim nismo pojasnili prej skrivnost nenavadnega zelišča, ki baje rase pod Triglavom, kakor ste čitali. Botaniki nam niso priskočili na pomoč. Reporter se je obrnil na damo, ki pozna skrivnostno zelišče in ki je sodelovala pri prof. Otonu Rožanku v Pragi. Prof. O. Rožanek je namreč zdravil v Pragi po posebni metodi. Uporabljal je predvsem zdravilna zelišča in med njimi tudi skrivnostni »ginseng«. Ali se je dama morda zmotila v imenu zelišča ali je pa prof. Rožanek skrivaj pravilno ime? Zadeva je bila res nekoliko sumljiva. Takoj je pa bilo jasno, da ne gre za nobeno mistifikacijo, kajti dama, ki je pisala o skrivnostnem zelišču, zasluži popolno zaupanje. Iz raznih utemeljenih razlogov pa ni mogla izdati takoj nekaterih podrobnosti.

ZELIŠČE IZ SKRIVNOSTNE INDIJE
Predvsem nas zanima, kdo je bil prof. O. Rožanek. Mnogo res ne vemo o njem. Posebna slovesa ni užival. Živel je okrog

KINO MOSTE
Ali se spominjate pevskega šlagerja »Pesem retru«? Se melodioznejša in krasnejša pa je **Pesem pomlad**
Giuseppe Luggo — Laura Nucci
Usoda nesrečne kraljice:
Maria Antoinetta
Norma Shearer — Tyrone Power
Predstave: ob delavnikih ob 20., v nedeljo ob 14.30, 17.30 in 20.30 uri

Darujte za starotoki
»Dom slepih«
zavod za odrasle slepe!
Cek. rač. 14.672, »Dom slepih«, Ljubljana.

20 let kot zdravnik v Indiji, nakar se je vrnil v domovino ter začel v Pragi na poseben način zdraviti ljudi, a honorarjev si ni zaračunaval. Ordiniral je v skromnih prostorih. Kmalu je zaslovel kot neke vrste čudežni zdravnik in nanj so se obračali tudi mnogi zelo ugledni in bogati ljudje iz raznih držav. Zdravnikom je pa bil trn v peti in so ga proglasili za mazača. Zdravil je predvsem z masažo. Za masažo je uporabljal zdravilo, ki ga je izdeloval sam in sicer iz skrivnostnega zelišča, ki ga je prinesel iz Indije.

KDO POZNA PROF. ROŽANKA PRI NAS?

Prof. Rožanek je bil navdušen turist in baje je večkrat obiskal Slovenijo. S svojim prijateljem prof. Jedličko je ob neki priliki odkril na Triglavu zdravilno zelišče, ki ga je spoznal v Indiji. Prof. Rožanek bi moral najbrž poznati še kdo pri nas in zanimivo bi bilo, če bi nam o tem kaj povedal. Dama, ki je prakticirala pri njem v Pragi v njegovem zasebnem laboratoriju, je pa povedala v glavnem vse o njem, kar nas je zanimalo, da bi pojasnili skrivnostno zagonetno zelišče. Morda Rožankova metoda zdraviljenja zasluži vseeno vso pozornost in je prav, da stari profesor, ki se je v starosti 82 let ponesrečil pri avtomobilski nesreči, ni vzel skrivnosti v grob. Če bi ga smrt ne prehitela, bi najbrž še uresničil zamisel, da bi ustanovil plantažo za gojitev zdravilnega zelišča in da bi ljudi zdravil v zdravilišču. Zadržna leta pred smrtjo se je že preselil v toplice v Podčrblju.

MALA NAPAKA
Morda poznavalci rastlin niso mogli ugotoviti za kakšno rastlino gre le zaradi male napake; zelišče je namreč dovolj znano pod imenom Ginseng v nemškem pravopisu. Ime je kitajsko, fonetično bi ga morali pisati džingzeng. Ne verjamemo, da bi tega imena poznavalci rastlin ne mogli najti v boljši botanični knjigi ali popolnejšem leksikonu. Nemci dobro poznajo Ginsengwurzel ali džingzengove korenine, ki so znane kot univerzalno zdravilo.

LEKCIJA IZ KITAJSKE
Ubogi reporter, ki je doletel tudi to zelišče, grenkejšje od pelina, saj o botaniki nima niti toliko pojma kakor toleček, ki se začneja pasti — je moral prebraviti tudi malo lekcijo iz kitajščine. Ime skrivnostnega zelišča je, kot rečeno, kitajsko. Džingzeng pomeni v kitajščini približno: človeku podobno. Kitajci so krstili to zelišče tako, ker so njegove korenine vretenaste, precej podobne človeškemu telesu. Korenine tega zelišča Kitajci imenujejo pentasa. Na človeško telo pa korenine spominjajo zaradi tega, ker so po kuhanju skoraj prosojne. Nikakor pa ne zamenjajte džingzenga z alrauno (Mandragora officinalis)!

POZNATE PANAX?
Kljub vsej tej kitajščini morda še vedno kdo sumljivo ogleduje ta zagonetni Ginseng, zlasti če, če je imel vmes svoje prste tiskarski škrt. (Botaniki naj odpuste reporterju to nevarno ekscurzijo na njihovo področje; če mu bo kaj izpodletelo, naj ne poberejo prvega največjega kamna. . .) Toda takoj boste vedeli, zakaj gre, če vas opozorimo na latinsko ime Panax. Ginseng (Panax) spada v družino araliaceae. Kdor je nekoliko podkovnan v botaniki, ve, da so araliaceje velika rastlinska družina, ki šteje okrog 660 vrst. Te rastline rastejo na ozemljih vročega in zmernega podnebja in spadajo v rastlinski rod umbelliferae.

OPIS »SKRIVNOSTNEGA« ZELIŠČA
Džingzeng ni tako skrivnostno zelišče kakor se je morda komu zdelo. Njegov opis in celo slike najdete v boljših knjigah. Korenine rastline so debele, gomoljaste ali kepaste. Steblo je preprosto, ravno, listi vretenčasti, prstasti, steblo se pa končuje v kobiljo (cvet), odn. v dva malo mesnata sadeža ali največ tri. Znanih je 6 vrst teh rastlin. V našem primeru pa morda gre za Panax ginseng C. A. Mey, ker korenine te vrste najbolj slove kot zdravilo. Džingzeng je razširjen v Severni Ameriki in severni ter vzhodni Aziji. Panax ginseng C. A. Mey je 30 do 60 cm visoka rastlina s petprstnimi listi in skratno rdečimi sadeži. Rase v Madžuriji in Koreji, odkoder se je pa razširila tudi na Kitajsko, Japonsko in njeno seme so prenesli v Severno Ameriko. Ni izključeno, da rase tudi pri nas, prof. Rožanek jo je vsaj moral poznati. Morda pa rase tudi katera druga vrsta izmed šestih. Kot zanimivost naj še pripomnimo, da Kitajci uvažajo iz Amerike korenine podobne Panax quinquefolius (peterolistne) kot surogat.

STROKOVNJAKI IMAJO BESEDO
Te skromne podatke je reporter napeljal kakor je vedel in znal in najbrž to ali ono ni povsem točno, saj ne more siliti

med strokovnjake. Vsekakor bi želeli, da bi ugotovili strokovnjaki, kako je z džingzengom pod Triglavom in za kakšno vrsto gre, seveda, če res rase pri nas. Kako je pa z njegovo zdravilnostjo, bi najbrž ne vedeli povedati niti botaniki niti zdravniki, ker teh kitajskih korenin ne šče nihče uporabljati pri nas.

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Preklita, izjave beseda din 1.— davek posebej.
znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.
za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti

Otomane

vrhne in spodnje modroce, dobre posteljne odeje dobite najceneje pri
R. SEVER, Ljubljana, Marijin trg
Prepričajte se sami!

RAZNO

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

PRED NAKUPOM OBUITVE
si oglejte našo nedeljsko razstavo. Brajkovič Žilko, diplomirano čevljarstvo, Ljubljana, Igriška 3 (pri Drami). 583

OGLASUJE male oglase
»Slov. Narodu«
ker so najcenejši

CEVLJE
v modi in kvaliteti dobite v trgovini »EDO«
Prešernova 48. 14. T.

MIZARSTVA!
LESNA INDUSTRIJA!
Nabavite si nože za skobelne stroje z a m k e »Steinrosser Dauerchmitt«, dokler traja zaloga. Trgovina strojev Dovžan Ivan, Ljubljana, Franciskanska ul. 4, tel. 45-42. 574

50 PAR ENTLANJE
zšuriranje, vezanje zaves, perila, monogramov, gumbic. — Velika zaloga perja po 7.— din. »Julijana«, Gosposvetska c. 12 in Franciskanska ul. 3. 8. T.

KAUČE
nove modele po nizkih cenah dobite pri
TAPETNIŠTVO E. ZAKRAJŠEK
Miklošičeva 34

POHISTVO
Vsakovrstne stole politrnam oprave pletem stole vsa popravila najcenejše. Zorman, Breg 14. 442

KLIŠEJE
INO —
VEŠČAVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

Brezplačno Vaše usode

vam bo preročeval in veliki dobrotnik človeštva, popularno znani raziskovalec na področju astroloških ved, ki napoveduje brezplačno velika in značilna prerokovanja vaše usode, ki izdajo v vama sveta naturno usodo.
On vam bo pomagal in v boste srečni, preročeval vam bo razburilne reči, ki odo spremeni potek vašega življenja, pomagal vam bo do dobrot in vsakega možnega uspeha, nabel in očistil vse glavne smerice vašega bodočega življenjskega pota, kajti val preročeval tega planeta malotično srečo in blagostanje, potrebno je le pokazati vsakomur pravo pot, po kateri mora hoditi.
Prerokuje vsakomur bodočnost, prihodnost, sedanjost, uspeh in srečo v karieri, ved, službi, politiki, bogastvu, ljubezni, zakonu, loteriji, potovanju, nasledstvu, zdravju, dobi, spekulacijah, nenadnih dobrih, tolmachi vaše značilne sanje, odkriva tajne namere vaših prijateljev in sovražnikov, predvideva sodne razprave, razne nevarnosti, nesrečne primere in silne.
Daje strokovne pismene nasvete, ki bodo vsakomur koristili vse življenje. Odgovarja tudi na vsa ostala zainteresirana vprašanja.
Mnogobrojne izjave hvalečnosti dosegajo vsak dan iz vseh svetov, kar dokazuje izredno zaupanje v točno prerokovanje.
Pošljite svoj ročno, čitljivo pisan in točen naslov, spol, dan, mesec in leto svojega rojstva in 10.— din v denarju po nakaznici ali 15.— din v znamkah na račun stroškov.
NASLOV: ASTROLOŠKI BUREAU BADOŠAVLJEVIČ, BOROV, Dunajska banovina, Zagreb.
Dunajska banovina, Zagreb.

Z Jesenic

— Zvočni kino Radlo predvaja v nedeljo ob 3. popoldne in ob 8. zvečer velefilm »Strel iz občinstva« (»Zavesa je padla«), v soboto in ponedeljek ob 8. uri zvečer pa velefilm »Moja mala iz Pariza«. Med dodatki tudi kulturni film in vojni tehnik. — Sledi »Robinson z južnega morja«.

— Prva pomoč pri nesrečah v gorovju je bil naslov predavanja, ki je bilo v četrti zvečer v spodnji dvorani Kazine na Jesenicah. Predaval je znani alpinist g. dr. Bogdan Breclj iz Ljubljane. Predavanje je bilo zelo zanimivo, posebno za Jesenice, kjer je lepo številno planincev za strojno alpinistiko in članov reševalnih ekspedicij.

Gospod predavatelj je v zelo poljudnih besedah obrazložil način pomoči pri krvavitvah, kostolomih ter v ravnanju s ponesrečenci v nezavestnem stanju. V drugem delu je obdelal način ravnanja reševalnih ekspedicij v velegorju in prenos ponesrečenec z gore v dolino. Predavanja se je udeležilo lepo število planincev, vendar za kraj, kakor so Jesenice, vsekakor premalo. Predavanje se je vršilo v zvezi s številnimi skoptičnimi slikami, s katerimi je predavatelj ponazoril delo reševalnih ekspedicij na gorah.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Mreže

za postelje dobite najceneje v Komenskove ulici 34
Izdelovanje posteljnih žičnih vložkov.

Bodočnost je za Vas neznana dežela

Če hočete poznati Vašo življenjsko pot, ne odlašajte, ampak pošite grafologu, ki bo neizmerno in zanesljivo vodnik Vaše življenjske sreče.
Gotovo se Vam je že dogodilo da ste prišli v neznane kraje, kjer niste poznali cest in poti, v takem položaju se niste prepuščali golemu slučaju in predali temni negotovosti, temveč ste povprašali kakega domačina da Vam pokaže kod in kam? Zakaj ne bi vprašali kadar gre za Vaše najbolj zasluženo spoznanje, za Vašo bodočnost? Zakaj tavate v negotovosti in trdovratno hodite po neznanih potih življenja, ko pa bi vendar radi dosegli srečo, ljubezen in blago stanje. Nevarnost pa je da vse to zgrehite in Vam sreča uteče zadnji hip. Tu Vas morda čaka bogata ljubeča žena, tu Vas čaka kariera, blagostanje. Vi pa se trdovratno držite svojih navad. Loterijski uspehi se Vam odmakajo! Zakaj pa izbirate slabe številke in igrate v nepovoljnem času? Njegovim kapricam. Namesto da bi blodite v negotovosti, nejasnosti in uganjbanju, pošite grafologu in ga vprašajte za nasvet. On je poklican da Vam bode odkril in zaupen vodnik Vaše sreče.

Zahtevajte od njega Vašo življenjsko prognozo, da bode te spoznali smer Vaše bodočnosti in ali po tej poti sreči in uspehom naproti. Spoznali boste jasno in natančno to, kar morate storiti za blagor in uspeh pri vseh delih in podjetjih ter pri Vaših odločitvah. Grafolog F. T. Karmah, Vam pokaže v Vaši življenjski prognozi pot do Vaše sreče in namenjene usode.

Vsak dan nam pošta prinaša dokaze našega dela in zahvale mojih klientov. Prosim čitate: »Za vašo Vašega cenjenega dopisa, s ozirom na studij mojega življenja in moje psihanalize, se Vam najpričneje zahvaljujem. Vsa Vaša posvarila in nasveti so za mojo bodočnost življenjsko važni. Sem zelo presenečen ker se vse Vaše napovedi izpolnjujejo. Čudim se samo kako ste mogli podati tako točen opis mojega prošlega življenja in mojih neuspehov. Sedaj vem, ko so se začele Vaše napovedi izpolnjevati, kdo je moj vodnik na moji bodoči življenjski poti. Da Vam pismeno zahvalim me je napotil tudi loterijski uspeh, ki sem ga dosegel v prošlem kotu loterijskega igranja. Zahvaljujem se Vam za Vaše delo, Vam vedno hvalehen Jernej Kovacic, dipl. tehnik, Maribor.«

Vse to dobite popolnoma brezplačno, ako kupite najnovejšo knjigo »Vaša lična draž« (osebni vpliv). S pomočjo te knjige si boste zagotovili Vašo ljubezen, Vaše zdravje in večno pripravnost. Knjigo dobite diskretno zapakirano za ceno din 40.—. Pošljite še danes rojstne podatke in vsa važnejša vprašanja, ki Vas zanimajo za Vašo bodočo življenje na moj natančen naslov:

F. T. KARMAH, ZALEC.
Denar se pošlje v naprej na ček račun št. 17.455.

Trajno ondulacijo, barvanje las — prvovrstno izvršuje **frizerski salon za dame in gospode**
»RAKAR«
Prešernova 7
poleg glavne pošte

KUPIM
KUPIM AVTO
kabriolet in limuzino, samo dober voz. — Prednost ameriška znamka Kapiten ali Admiral in slično. Aleksander Radanović, Okučani. 582

AVTO
mal, tovarni, okoli 2 toni nosilnosti, znamke »Chevrolet« ali »Ford« z dobrimi gumami kupim. Dragotin Kršnik, Jastrebarsko, Hrvatska. 581

HRASTE
gozdne, boljše partijo, kupim. Sever Franc, št. Jurij, p. Grosuplje. 585

KUPIM DRVA
večjo količino, vsaj napol suha; mehko mizarstvo blago. Ponudbe na Ivan Vejvoda, Karlovac. 575

ZAVRZEN DENAR REŠITE,
če nam prodate staro železje, kovine, gumo, steklenice itd. Najbolje plača »METALIA«, Gosposvetska 16, tel. 32-88. 489

ŽENITEV
ZENITEV
Dekle, staro 31 let, ki je vajeno nekoliko gospodinjiti, se želi poročiti z gospodom, ki bi resno ljubil ženo in otroke, tudi če ona prepreži. Samo resne ponudbe poslati pod šifro »Gospodinja« upravi št. Naroda. 544

Vila
z velikim sadim vrtom ob Savi na Dolenjskem se proda. Naslov: Bleiweisova c. 16/II levo

NA VRHNIKI
se proda lepa stavbna parcela. Naslov v upravi št. Naroda. 587

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA
JE
NAJVEČJI SLOVENSKI PUPILARNOVARNI DENARNI ZAVOD.
DOMAČI HRANILNIKI, SODNO-DEPOZITNI ODD. EK. POSOJILA NA HIPOTEKE, MENICE, LOMBARD.
ZA VSE HRANILNE VLOGE J AMČI
MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA